

bb. 16. hazaérkezett egészségügyi küldöttségünk a szovjetunióból

k pr/gg/e szó

1973. október 21.

vasárnap délután moszkvából visszaérkezett budapestre a magyar egészségügyi delegáció, amely dr. Schultheisz Emilnek, az egészségügyi miniszter első helyettesének vezetésével tett látogatást a szovjetunióban az ottani egészségügyi minisztérium meghívására. /mti/

...-

bb. 17. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke

szó/e

1973. október 21.

1. egészségügyi napok angyalföldön
2. makgyűjtés
3. telefondoktor
4. szalonkák a duna-tisza közén
5. szépítésszek kongresszusa
6. erdei tornapálya nyíregyházán
7. időjárásjelentés
8. ifjúsági találkozók
9. üzemi baleset
10. közlekedési balesetek
11. modern idők
12. a hiszékenység vámszedője
13. diákok a könyvtárban
14. vasárnapi munkák
15. kulturális krónika
16. egészségügyi küldöttség
17. hírjegyzék

/mti/

...-

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: szőke sándor

17.40/e

- 12 -

Tu 18⁰⁰

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

v

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. október 22.

bb.1. küszöbön a békeerők moszkvai világkongresszusa - magyar küldöttek nyilatkozatai

1/tf/tr/a/szó/la

1973. október 22.

kedden utazik budapestről moszkvába az a népes magyar delegáció, amely - október 25. és 31. között - résztvesz a békeerők világkongresszusán. az utrakész küldöttség néhány tagjához körkérdést intézett tóth ferenc, az mti munkatársa: milyen gondolattal, érzésekkel és tervekkel lesznek jelen a világtalálkozón. az interjút adott küldöttek között munkakörük szerint van tudós, munkás, professzor és egyházi személyiség - egy dologban azonban feltétlenül egyformán cselekszenek: aktívan politizálnak.

dr. pál lénárd, kossuth - díjas akadémikus,
----- a központi fizikai kutató intézet igazgatója, delegációnk helyettes vezetője a következőket mondotta:

- a békés egymás mellett élés térhódításával előtérbe kerülnek a nemzetközi együttműködést előmozdító társadalmi akciók; a békeharcosoknak a gazdasági, tudományos, kulturális és más kérdések egész sorával kell foglalkozniuk a jövőben. tovább kell erősíteni a tömegek békevágát, növelni a békéért való összefogást, s egyben - a nemzetközi antiimperialista egységfront részeként - harcolni a még meglévő válsággócok felszámolásáért, olyan légkör kialakításáért, amelyben lehetővé válik a nemzetközi ellentétek megoldása tárgyalások útján. a szovjetunió és a többi szocialista ország békepolitikája, reális kezdeményezései megindították az enyhülés folyamatát, az erőviszonyok eltolódását a békeszerető erők javára.

/folyt.köv./

- 1 -

lm

bb.1./ küszöbön.....1.folyt./-a

- olyan jelei vannak ennek az enyhülésnek, mint például a vietnami békeszerződés, fordulat következett be a szovjet-amerikai viszonyban, kontinensünkön létrejött egy sor olyan szerződés, amely a jelenlegi európai realitásokat tükrözi. mégsem szabad túlértékelnünk az enyhülést. erre nemcsak a chilében most történtek figyelmeztetnek. délkelet-ázsia továbbra is hadszíntér, a közel-keleten ismét fegyverek ropognak izrael újabb agressziója nyomán, s több más neuralgikus pontja és témája is van a nemzetközi helyzetnek. egyik esetben sem csupán, helyi, válság-gócról van szó. a nemzetközi békemozgalom nem lehet tétlen egyik színtér harcaival kapcsolatban sem; a szolidaritásnak ki kell terjednie a világ valamennyi olyan területére, ahol igazságos ügyért tömegek, népek harcolnak. ugyanakkor a békemozgalomnak a szocialista országokban, így Magyarországon is sajátos feladata vívmányaink népszerűsítése, a szocialista országok békepolitikáját támadó nézetek visszaverése. támogatni kell minden olyan tervet, kezdeményezést, amely arra irányul, hogy mielőbb létrejöjjön valamennyi haladó, békeszerető, demokratikus erő antiimperialista egysége.

- a moszkvai világtalálkozó már nevében is tükrözi egyetemes jellegét: a békeszerető erők világkongresszusa a nemzetközi biztonságért, a leszerelésért, a nemzetközi függetlenségért, a békéért. úgy vélem - mondta dr. páál Lénárd - hogy az új helyzet, a békemozgalom új sikerei és feladatai nemcsak indokolttá, hanem halaszthatatlanná teszik a világ békeszerető erőinek ilyen széleskörű találkozóját. bizonyosak vagyunk abban, hogy a moszkvai találkozó - amely az előjelekből ítélve a béke világmozgalom történetének eddigi legnagyobb demonstrációja lesz - az enyhülés folyamatát figyelembe véve elő fogja segíteni az imperialista-ellenes erők összefogását, a nemzeti békemozgalmak megújulását, hozzájárul a nemzetközi helyzetben elért pozitív változások megszilárdításához, a nemzetközi élet további enyhüléséhez.

mészöly Imréné, a Ganz és Társaság tagja, az önkéntes munkások gyárának ifjúmunkása: tagja

/folyt.köv./

- 2 -

bb.1./ küszöbön.....2.folyt./-a

- a fiatalokban nagy hajlandóság él a békemozgalom tevékenységének segítésére, s nekünk törekednünk kell arra, hogy ifjúságunk szellemileg, politikailag még jobban felvértezve találja meg saját cselekvési terét a békeharcban. jóleső érzés, hogy támaszkodhatunk a fiatalok eddigi tetteinek megannyi szép példájára. Orra a jó együttműködésre, amely a békemozgalom és a fiatalok szervezete, a kisz között kialakult. büszke vagyok arra, hogy a mozgalom az utóbbi években megfiatalodott: sok aktív, ifjú békeharcos kapcsolódott be hazai békemozgalmunkba.

- nekünk kommunista fiataloknak életszükségletünk a lankadatlan békeharc. szükséges továbbra is, hogy a fiatalok cselekvően kinyilvánítsák internacionalista, hazafias érzelmeiket, békeakarataikat és szolidaritásukat azokkal a népekkel, amelyek az imperializmussal szemben fegyveres függetlenségi harcot vívnak. a moszkvai tanácskozástól, a sok-sok országból érkező békeszerető emberrel való találkozástól azt is várom, hogy eszmileg még jobban felkészüljünk; hiszen vannak még olyan fiatalok - igaz, nagyon kevesen - akikben téves fogalmak élnek a békéről, a mai világhelyzetről. a magyar ifjúság elsöprő többsége azonban szereti a cselekvést, a gyakorlati tetteket. ennek bizonyítást adta, amikor különösen a vietnami békéért folytatott harcban kiemelkedő aktivistásként tanúsított. mi, fiatalok - életkorunkból adódóan is - szerethjük az akciókat, kedveljük azokat a munkaformákat, ahol lehetőség van a kérdésre, a vélemény-nyilvánításra, és a válaszadásra egyaránt. az ilyen jellegű tanácskozásokhoz nyujtanak jó keretet az ifjúsági klubok, a politikai vitakörök. remélem, hogy moszkvai tartózkodásunk során bepillantunk a komszomol ilyen irányú tevékenységébe, s hogy az ott látottakat a magyar ifjú kommunisták gyűlölcsozhatják majd a magyar fiatalok öntevékenységének további kibontakoztatásában.

dr. bognár józsef,
----- állami-díjas akadémikus, a magyar tudományos akadémia afro-ázsiai kutató központjának igazgatója:

- véleményem szerint a nemzetközi békeerők napjainkban három erőkomponensből tevődnek össze. az első tényező azok a munkásmozgalmi és szocialista erők jelentik, amelyek századunkban mindenkor a háborúk kirobbantásának megakadályozására törekedtek, és az államok közötti békés együttélés és forradalmi harc dialektikus egységét vallották és vallják. másodsorúakat az antiimperialista erőket kell említenem, amelyek a béke, a nemzeti függetlenség és a gazdasági fejlődés elveit elválaszthatatlannak érzik, és ennek megfelelő nemzetközi rendszerért szállnak síkra.
/folyt.köv./

- 3 -

bb.1./ külsőben....3.folyt./-a

harmadsorban emliteném azokat az erőtegyezőket, amelyek társadalmi és világnézeti kérdésekben nem szocialisták, nemzetközi kérdésekben nem következetesen antiimperialisták, de: békét akarnak, és ennek érdekében nemcsak mások törekvésének megértésére hajlandók, hanem arra is, hogy szervezett keretek között harcra szálljanak egy igazságos nemzetközi rendért.

- a moszkvai világkongresszustól olyan, politikai stratégia, irányvonal-kialakítását várom, amely egyfelől a béke és a fejlődés ügyét előre viszi, másrészt az említett három erőtegyező egységét fenntartja és megerősíti. természetesen ilyen irányvonal kialakítása nem könnyű, hiszen egyrészt nem azonos, másrészt ellentétes érdekek összeegyeztetéséről van szó. a béke mozgalom azonban annyi nehéz helyzetben, elvszerű vitán és a jelentős eredményekből, valamint nehézségekből leszürt tapasztalatokon keresztül növekedett és erősödött meg, hogy képes lesz a jelenlegi bonyolult problémák áthidalására is. csak ilyen módon maradhatnak a békeszerető erők a jelenlegi világ lényeges tényezői és lehetnek továbbra is a népek reménységének fő bástyái.

d.káldy zoltán, országos zsinata
a béke-világtanács tagja, egyházi tanok-püspöke,

- az utóbbi idők egyik legjelentősebb eseményének tartom a békeerők moszkvai világkongresszusát. rendkívül biztató jelnek tekintem, hogy a világkongresszus előkészítésében számos olyan békemozgalom is résztvet - és magán az eseményen is képviselteti magát, amely korábban nem tartotta szükségesnek a békeerők egyesítését. ez nyilván nem jelenti, hogy a különböző felfogású békemozgalmak most már teljesen egyetértének minden részletkérdésben, és uniformizálódni fognak. ám azt igenis jelenti, hogy a fő kérdésben egyetértnek: a béke világméretű biztosításának szükségességében. és ez - a legfontosabb! ha mindegyik békemozgalom a maga külön, színt, és erejét beleveti a munkába, igen jelentős eredményeket lehet elérni.

- a békeerökhöz, és pedig a szervezett békeerökhöz kell csatlakozniok - meggyözdödésem szerint - az egyházi békeerökhöz és békemozgalmaknak is. az egyházaknak nem elég a maguk sajátos eszközeivel igényelniök és munkálniök, a szív békességét, - ami ugyancsak fontos -, hanem szükséges, hogy lássák: segíteniük kell a tömegek szervezett békeharcát. így válik az egyházak békemunkája is konkrétá./mti/

--
- 4 -

t
lm

bb.2. befejezett és készülő nagyobb létesítmények a fővárosban

1/pr/fk/h1/a/hgy

1973. október 22.

az esztendő végére alaposan megrövidül a fővárosi tanács nagyobb beruházásainak huszonhat, tételt, tartalmazó jegyzéke: már elkészült a metró-kelet-nyugati vonalának második szakasza, rendezték a batthyány teret, s 1973 szerepel a munkák befejezési évül a szentendre-szigeti gravitációs vezeték építésénél, a felvonójavitó vállalat lehel uti üzemének rekonstrukciójánál, a fővárosi szerelőipari vállalat koppány utcai munkásszállójának tető alá hozatalánál, a batthyányi téri vásárcsarnok, valamint a hárshegyi európa szálloda felépítésénél.

a lista azonban még így is elvégzendő munkák sokaságát tartalmazza. jövőre kell átadni a tótfalu vízművet: építésükhöz 1970-ben látta hozzá, a teljes költség kishiján eléri a 150 millió forintot; a vízművek naponta csaknem 60 ezer köbméter ivóvizet szállít a fővárosnak. a millenniumi földalatti vasút meghosszabbításánál is 1974-es dátum szerepel; a valamivel több, mint 1 kilométeres, vonaltöbblet, 535 millió forintba kerül. jövő évi teendő az 5-ös számú főközlekedési ut első szakaszának teljes kiépítése/99 millió forintért/, valamint a 11-es számú főközlekedési ut külső szakaszának megépítése/139 millió forintért/. ✓ ezek

az 1975-78-as években befejeződő nagyobb munkák között szerepel a kelenföldi, az óbudai, a zuglói és az ujjalotai lakótelepek teljes kiépítése, a 4-es számú pesti főnyomócső lefektetése, a békásmegyeri lakótelep csatornahálózatának kialakítása, a metró észak-déli vonalán az első szakasz átadása, a iv. kerületi árpád uti felüljáró elkészítése, a dél-pesti kórház átadása, a mohai uti középiskolai kollégium felépítése, az állami bábszínház korszerűsítése. /mti/

--

- 5 -

o
lm

bb.3. postamuzeum nagyvázsonyban

vid/ká/a/hgy

1973. október 22.

postamuzeumot hoznak létre a balatonfelvidék és a bakony egyik turista központjában, nagyvázsonyban.

a veszprém megyei idegenforgalmi hivatal tulajdonában lévő népi építészeti emlékek számító parasztházban a postamuzeum rendezi be állandó kiállítást. ebben, a kinizsi vár közelében álló épületben néhány évvel ezelőtt már megnyitottak egy postai berendezésekkel, s felszerelésekkel, valamint bélyeggyűjteménnyel ellátott emlékszobát, amely szerényebb kiállítási anyaggal is turisztikai nevezetességnek számított.

az új, több szobát megtöltő kiállítás a hírközlés történetét, fejlődését mutatja be a korabeli tárgyak és szemléltető eszközök segítségével. /mti/

--

bb.4. új operafelvételek, operasorozatok a rádió zenei osz. tályának terveiben

1/nn/mm/h1/a/hgy

1973. október 22.

gazdag kínálatot állít össze a következő hónapokra a rádió zenei fősztályának drámai rovata. mint decsényi jános osztályvezetőhelyettes elmondotta az mti munkatársának, magyar nyelvű stúdiófelvételeiket az idén weber, abu hasszán, című darabjával gazdagítják. ez a ritkán hallható opera régóta nem szerepelt magyar színpadokon, holott műfajának és a korabeli muzsikának pompás képviselője. a rádiószerőségre ugyan főleg az egyfelvonásos, vagy ennél rövidebb lélegzetű alkotások adnak igazán módot, azonban tekintettel a szabadszombat nyújtotta délelőtti lehetőségekre, a műsorban kitűnően megtalálja helyét a háromfelvonásos operák közvetítése is. ebben a periódusban közvetítik majd azt a 15 részből álló sorozatot is, amit - a rádió operaszínpada mintájára - a legszebb operett-felvételekből állítanak össze lehár ferenctől szirmai albertig.

/folyt.köv./

- 6 -

hgy

bb.4./ új opera.....folyt./-a

a rádió dalszínházának is rendkívül változatos a kínálata. sok kellemes órát készítenek elő mind a klasszikus operettek kedvelőinek, mind az új magyar zenés játékok híveinek. elhangzik majd sullivan-gilbert, a penzancei kalózkodó, Offenbach: kékszakáll, Lehár: Gábor Andor, Éva, Fényes-Békefi, Rigó János, című műve. a sorban ott szerepel még Horusitzky-Molnár Ferenc: Csókok éjszakája, Tamássy-Heltai, Ezerkettedik éjszaka című zenés műve és Szőnyi Erzsébet - Fasang Árpádné gyermekoperája, az arany szárnyú méhecske is.

nagyobb teret szentelnek a vidék operakulturájának bemutatására is. vasárnapi matinékat közvetítenek a debreceni, pécsi és szegedi operából a helyi együttesek közreműködésével. karácsony táján hat adásban a nemrég elhunyt kitűnő karmester Ottó Klempere teljes operafelvételeit tűzik műsorra, majd tavasszal Rossini 12 operája hangzik el. igen érdekének ígérkezik az a nemzeti operasorozat is, amelyben a Szovjetunió, az ndk, Lengyelország, Bulgária, Románia, Csehszlovákia, Finnország természetesen a magyar rádió vesz részt egy-egy általuk ajánlott művel. a magyar rádió érkel bánk bánjával nevezett be a közös vállalkozásba, amely bizonyára sok különleges, nálunk még ismeretlen, vagy alig hallott művel ismerteti meg a nemzetközi hallgatóságot.

folytatódik a népszerű művészportrék sorozat is. jövőre jelentkeznek a főszerepben: Jussi Björling, az aranyhangok utódja pedig a, korunk operacsillagai, című műsor lesz, az utóbbi másfél évtized legkiemelkedőbb operaezenekeseinek hangos portréjával. egy-egy órás riportműsorban vall önmagáról hazai operett kulturánk három kiváló egyénisége, Farkas Ferenc, Fényes Szabolcs, és neményi Lili. a, mi újság az operában?, illetve a, páholyból, rendszeresen közöl majd arckép-vázlatokat és pillanatfelvételeket hazai zenei életünkből. /mti/

--

bb.5. magyar vélemény a rejtélyes kozmikus rádiójelekről

1/mir/mm/a/la

1973. október 22.

hazánkban is élénk érdeklődést váltott ki a hír: szovjet tudósok a világűrben érkező, eddig soha nem észlelt rádiójeleket fedezték fel, amelyek - a hírforrások szerint - több percig tartanak és naponta többször megismétlődnek. a különös kozmikus jelekről dr. Kulín György csillagász, az uránia csillagvizsgáló igazgatója a következőket mondotta miskolczi Péternek, az mti munkatársának:

/folyt.köv.

- 7 -

hgy

bb.5./ magyar.....folyt./-a

- korábban a világ több pontján észleltek a kozmoszból érkező hasonló természetű jelzéseket, amelyekről később kiderült, hogy szokatlanul kis, alig tíz kilométer átmérőjű, szupersűrű égitestek természetes rádiókisugárzásáról van szó. olyan égitestek ezek, amelyeknek egyetlen köbcentimétere - becslések szerint - legalább egymilliárd tonnát nyomna. kis méretük miatt azonban igen gyorsan - esetenként a másodperc tört része alatt - fordulnak meg a tengelyük körül, s valószínűleg ennek a s nagy sűrűségnek és a gyors forgásból eredő kölcsönhatásoknak a következménye, hogy folyamatosan, a másodperc milliomod részének pontosságával ismétlődő, periódikus impulzusokat bocsátanak ki magukból. ma már sok ilyen változó fényű, lüktető csillagot - szaknyelven pulzárokat - ismer a tudomány. a mostani felfedezésben éppen az az új, hogy a szovjet kollégák által rögzített rádióhullámok a jelek szerint nem az eddig ismert rövid periódusokban ismétlődnek. számú kaplan professzor bizonyára erre alapozta azt a kijelentését, hogy egyelőre korai lenne megmondani, vajon mesterséges vagy természetes jelzésekről van szó, mégsem zárható ki annak lehetősége, hogy egy műszakilag fejlett, földönkívüli civilizáció jelzéseit észlelték.

az ismert magyar csillagász osztja szovjet kollégája véleményét. szerinte sem árt az óvatosság, hiszen számtalan eset bizonyítja, hogy fantáziadus emberek hajlamosak a túlzásokra. évekkel ezelőtt igen sok légből kapott hír járta be a világsajtót arról, hogy itt-ott földönkívüli lények űrhajóinak titult repülőcsészealjákat láttak. az amerikai tudósok több mint 40 ezer ilyen bejelentést vizsgáltak meg. kiderült, hogy minden esetben csupán a természeti jelenségeket nem ismerő emberek látomásairól volt szó. ennek ellenére néhány fantasztá most is állítja, hogy földünkön évezredekkel ezelőtt már jártak idegen élőlények. sőt e nézetek hirdetői között akad olyan is, aki váltig hangoztatja, hogy a világ több ezer éves építészeti csodái - például az egiptomi piramisok - is ezeknek a földönkívüli lényeknek a művei. a tudomány egyértelműen megcáfolta ezeket a fantazmagóriákat.

- ennek ellenére minden okunk megvan arra, hogy feltételezzük: a világűrben rajtuk kívül is létezhetnek értelmes élőlények - mondotta kulín professzor. - tudjuk, hogy a világűrben az emberi képzelet számára felfoghatatlan mennyiségű bolygó létezik és hogy az egyszerű kémiai elemekből hogyan alakultak ki a szerves molekulák, s ezek továbbfejlődésével maga az ember is. s mert az élet kialakulását egyetemes természeti törvények szabják meg, ezek a szabályok máshol is érvényesülhetnek. ebből ered az a meggyőződésünk, hogy nemcsak a földön lehetséges az élet. a világegyetem törvényeinek mai ismerete pedig már feljogosít arra, hogy keressük a kapcsolatot a földön kívül is minden valószínűséggel létező értelmes lényekkel.
/folyt.köv./

- 8 -

ku

bb.5./ magyar.....2.folyt./-a

a szovjetunióbeli bjurakanban két évvel ezelőtt megrendezett szovjet-amerikai nemzetközi konferenciának is ez - a kozmikus érintkezés megteremtése a földönkívüli civilizációval - volt a témája, amely azóta is állandóan napirenden szerepel. ennek feltevélei azonban megkövetelik, hogy a kozmosz más tájain keresett civilizáció értelmes lényei is legalább annyira ismerjék a fizika és a matematika törvényeit, mint mi és rendelkezzenek a miénkhez hasonló technikai berendezésekkel.

- amíg tisztázatlan, hogy megfelelő körülmények között tud-e az anyag önmagában is ilyen rezgéseket produkálni, igen alaposan meg kell vizsgálnunk, hogy ezek a világűrben érkező jelek hordoznak-e valamilyen, a szabályostól eltérő, tudatosan manipulált rezgéseket, - vagyis információkat. a jelenlegi kutatásoknak azonban léteszik más, a parabola-antennákkal történővizsgálatoktól eltérő módja is: az idén március 3-án lőtték ki a pioner 10 űrszondát, amely most decemberben halad el a jupiter bolygó mellett. a szonda a jupiterrel tv-képeket közvetít majd a földre. a bolygó mellett elhaladva azonban a naprendszerünkben kipörpörülve tovább folytatja útját a világűrben. s mert reméljük, hogy valaha találkozhat értelmes lényekkel - olyanokkal, akiknek szintén vannak űrhajók - ezért olyan tárgyakat helyeztek el benne, amelyek alapján bizonyossággal következtethetnek, hogy mikor és honnan lőttük fel a földünk kozmikus üzenetét közvetítő űrszondát - mondta befejezésül dr.kulín györgy. /mti/

...

bb.6. védettséget az ország legszebb bükkösének ! - számba veszik a természeti értékeket zala megyében

vid/ká/a/hgy

1973. október 22.

zala megye területén a tanácsok, illetve azok szakigazgatási szervei megkezdték a megyében fellelhető természeti értékek feltérképezését. az a tény, hogy eddig nem tartották nyilván a szép tájakat, erdőket, erdőrésztötteket, nem egyértelműen negatív jelenség. azt mutatja, hogy mindaddig kevés veszély fenyegette ezeket az értékeket. az iparosodás, általában az urbanizáció azonban veszélyforrássá vált. ezért most a megye egész területén védettséget biztosítanak a természeti formációknak.
/folyt.köv./

- 9 -

9

ku

7.6./ védettséget.....folyt./-a

az első javaslatokat már eljuttatták az illetékesekhez. ezek között van a megyéhez tartozó kis-balatoni természetvédelmi terület további bővítése, a zala folyó alsó szakaszának a jelenlegi állapotban való megőrzése. a legtöbb természeti érték a megye nagyterjedésű erdeiben található. a szakemberek védettséget kérnek a szentgyörgyvölgy köztség határában lévő fekete fenyőtől álló száraló erdőnek. és oltárc köztség közelében az ország legszebb bükkösének. a javaslatok között van a budafa-pusztai és a surdi arborétum. védettséget kap a göcseji tájegység egyik 200 hektáros erdeje, ahol vadvirágként nagy tömegben terem a ciklámen. a források közül a lenti környékén található melegvízi forrás kerül a listára. /mti/

bb.7.,,vezeklő,, vállalatok - a jogtalan anyagi hasznót ,, kamatostól,, elvonják - a gazdasági bírság új jogszabályozásáról

t/tf/tm/hi/a/hgy

1973. október 22.

a papucskok készítésével régóta foglalkozó szegedi járási vegyipari szövetkezet ez év elejéig - 4-5 esztendővel ezelőtti árvetések alapján, a felhasznált anyag értékénél többet számlázva - értékesítette portékáját, amelyet a kalkuláció szerinti marhabox.-bőr helyett műbőrből készített. az árdrágítással a vegyipari szövetkezet 1,492.000 forint jogtalan anyagi haszonhoz jutott. a diósjenői borsönyaolja mezőgazdasági tsz fuvarozási tevékenységéért a törvényesnél lényegesen magasabb díjat szedett, s csaknem 2.800 000 forint jogtalan anyagi előnyre tett szert. mindkét ügyben folyamatban van az eljárás, az illetékes megyei bíróságon.

x x x x

tóth ferenc, az mti igazságügyi hirmagyarzója írja

- a minisztertanács az idén a gazdasági bírságról új rendeletet a hozott, amelynek hatálya kiterjed az állami vállalatokra, és az egyéb állami gazdálkodó szervekre, a szövetkezetekre, a szövetkezetek országos tanácsai által alapított vállalatokra, e gazdálkodó szervek jogi személyiséggel rendelkező társulásra és a társadalmi szervek vállalataira. e gazdálkodó kollektívákat egységesen vállalatnak nevezve, a következő körben kell gazdasági bírságot kiszabni, ha a vállalat jogszabályba, vagy hatósági rendelkezésbe ütköző, illetőleg a szocialista gazdálkodás elveivel ellentétes módon tevékenykedik.

/folyt.köv./

- 10 -

bb jn

bb.7./vezeklő,.....folyt./-a

ha a vállalat jelentős anyagi előnyre tesz szert, illetőleg jelentős kárt okoz: különösen, ha árdrágítással, tisztességtelen haszonszerzéssel, illetve gazdasági erőfölénnyel visszaélve jut jelentős anyagi előnyhöz. vagy: súlyosan sérti, veszélyezteteti a lakosság jogos érdekeit; különösen ha rendszeresen vagy jelentős mennyiségben rossz minőségű terméket állít elő, vagy hoz forgalomba. ki kell szabni a gazdasági bírságot, ha a vállalat jelentősen sérti, veszélyezteteti a népgazdaság érdekeit, különös tekintettel arra az esetre, ha fedezetlen kötelezettség-vállalással, pénztartozásainak rendszeres késedelmes fizetésével, a termékforgalmazásra vonatkozó előírások megsértésével, a termékforgalmazásra vonatkozó előírások megsértésével, s ha tevékenységi körét túllépve jelentős termékmennyiség tekintetében tiltott gazdasági tevékenységét folytat. gazdasági bírsággal szankcionálja a jogszabály azt is, ha a gazdálkodó egység engedély nélkül vagy a meghatározott feltételektől eltérően végez külkereskedelmi tevékenységét; nem különben, ha a munka egészséges és biztonságos végzésére vonatkozó szabályokban előírt kötelezettségek elmulasztásával vagy megszegésével súlyosan veszélyezteteti a vállalat dolgozóinak életét, testi épségét vagy egészségét.

gazdasági bírság kiszabását indítványozza az új jogszabályozás szerint: a legfőbb ügyész; a központi népi ellenőrzési bizottság, a szakszervezetek országos tanácsa, a szakmai/ágazati/szakszervezetek elnöksége és a működési területükön a szakszervezetek megyei/ budapesti/ tanácsa; feladatkörüket érintő vállalati tevékenységgel kapcsolatban a minisztériumok, országos hatáskörű szervek, valamint a megyei /fővárosi/ tanácsok végrehajtó bizottságai; érdekképviselői feladatkörükben a szövetkezetek országos tanácsai. a gazdasági bírság kiszabására irányuló indítványt két év eltelte után nem lehet előterjeszteni; e határidőt a bírság alapjául szolgáló magatartás befejezésétől, beruházással kapcsolatos magatartástól pedig a beruházás üzembehelyezésétől kell számítani.

összeg tekintetében a gazdasági bírságot úgy kell megállapítani, hogy az meghaladja a vállalat által elért jogosulatlanul szerzett előnyt, illetőleg okozott kár összegét-

/folyt.köv./

- 11 -

hi

??7./,,vezeklő,.....2.folyt./-a

a gazdasági bírság termelési költségként nem számolható el. ugyanakkor: a gazdasági bírság kiszabása nem mentesíti a felelős személyeket fegyelmi, szabálysértési, büntetőjogi, illetőleg a kártérítési vagy más vagyoni felelősség alól. az említett vegyesipari és termelőszövetkezet ügyében az illetékes dolgozók ellen árdragítás miatt büntető eljárást indítottak. a megbírságot vállalat, illetve annak felügyeleti szerve köteles a hatáskörébe tartozó személyek felelősségrevonásáról gondoskodni./mti/

--

- 12 -

lm

bb 8. rekord-forgalmat bonyolított le^{al}idén a cooptourist utazási iroda

i kg/mm um hgy

1973.október 22.

a most kiértékelte adatok szerint 40 ezer külföldi kereste fel eddig hazánkat a cooptourist utazási iroda szervezésében, s ugyanakkor több mint tízezer, főként szövetkezeti tag utazott külföldre. legtöbbször ausztriából látogattak az országba a cooptourist szervezésében, de szép számmal érkeztek csehszlovákiából és bulgáriából, még afrikából is. a hazai turisták a szovjetuniót keresték fel legnagyobb arányban. november 7-e megünneplésére 300 szövetkezeti tag utazik hamarosan a cooptourist szervezésében barátság vonattal moszkvába. olcsó repülőutakat szerveznek moszkvába és leningrádba, sokan jelentkeztek eddig, akik a szilvesztert a szovjetunióban kívánják tölteni.

idén új őszi-téli utakat is szervez az iroda, egyebek között négy és ötnapos olcsó repülőutakat dubrovnikba. az utószezonban hétfőn és pénteken rendszeresen indul repülőgép az adria parti városba.

a belföldi utak közül a jelenlegi legkedveltebb őszi program a szüreti mulatság. cooptourist feliratu autóbuszkaraván ment székesfehérvárról egerbe; 400 szövetkezeti tag vidáman, barátkozott, az új borral. a következő hónapokban, disznótoros utakat, szervez a cooptourist. /mti/

--

bb 9. spirálcsőhegesztő berendezés román megrendelésre

i ni/tr um hgy

1973. október 22.

csepelen az egyedi gépgyárban készül román megrendelésre egy 80 millió forint értékű spirálcsőhegesztő berendezés, amelynek szállítási határideje december 31. az egyedi gépgyár és az export fővállalkozó iroda egybehangzó véleménye szerint a berendezés szilveszterkor a magyar-román határon lesz.

a csepeli egyedi gépgyár első spirálhegesztője dumaujvárosban működik, és maximum 1016 milliméter átmérőjű gáz- és olajvezetékek készítésére alkalmas. a románianak készülő 55 méter hosszú és két részből álló berendezés 1600 milliméter átmérőig készít majd csöveket. a szalagbevezető után a hengerítő gép csavarja az acélszalagot a megfelelő formába, majd megtörténik a legfontosabb munkafázis, az összehegesztés. ezután a megrendelők kívánása szerinti hosszúságúra darabolja a lángvágógép a végtelenül kuszó acélkigyót, és izotópos vizsgálattal ellenőrzik a varratok tökéletességét. a hatodik lépésben víznyomáspróbának teszik ki a csöveket, majd a bitumenezőben korrózióálló védőréteggel borítják azokat.

/folyt.köv./

8.13/um

- 13 -

10350

bb 9. /a spirálcsőhegesztő ...folyt./um

a spirálcsőhegesztő berendezés első „szálláscsinálója”, egy csepeli geodéta már bukarestben tartózkodik az augusztus 23. kohászati gyárban, ahol a monstrum berendezést felállítják. november végén három szállítási szakember is romániába utazik a szállítási terv kidolgozására. az egyedi gépgyár és másik hét, a csepeli tröszt-höz tartozó vállalat valamint az export fővállalkozó iroda mindent megtesz, hogy aállítás a határidőig megtörténjen.

amennyiben kiállja a próbát a csepeliek spirálcsőhegesztő berendezése romániában, úgy valószínűleg újabb megrendelésre számíthatnak. a berendezés iránt érdeklődik finnország is. /mti/

--

bb 10. tovább javul a budapesti gázszolgáltatás

1 -don/mm um szó hgy

1973. október 22.

a budapesti lakások gázszolgáltatásának javítására, a gázhálózat bővítésére mintegy 275 millió forintot fordít az idén a fővárosi gázművek. a fejlesztés mellett az egyik legfontosabb feladat a fogyasztók egyenletes, ingadozásmentes gázellátása. ezért a vállalat kicseréli a régi, elavult csővezetéseket, növeli a városi gáz termelését, és jelentősen fokozza a földgáz mennyiségét. a városi gázból az idei tervezett mennyiség 515 millió köbméter. a gázenergia-szolgáltatás mintegy 14 százalékkal haladja meg a tavalyit.

az esztendő végéig 80-85 kilométer hosszúságú gázvezeték épül /fele földgázt szállít majd/ és 8500 fogyasztó kap földgázt városi gáz helyett. az új lakótelepek otthonait egyébként már mindenképp a földgáz-hálózatba kapcsolják be. a fővárosi gázművek a levegőtisztasági program keretében a belvárosban és angyalföldön 4000-4500 lakást állít át földgáz-tüzelésre, s ezzel egyidejűleg több mint 11 500 gázkészüléket cserél ki, illetve tesz földgázhasználatra alkalmassá. ezen kívül a xii. kerületben, a szabadsághegyen és az orbán hegyen 2000-3000, a ii. kerületi frankel leó uton mintegy 300, pestszéchenyi 600, csepelen pedig 500 lakást kapcsol be a vállalat a földgáz-hálózatba. a gázkészülékek száma az idén meghaladja a 900 ezret, ezen belül a gázfűtőkészülékeké a 180 ezret. /folyt.köv./

8.22/um

To 850

- 14 -

bb 10./ tovább javul ...folyt./um

a fővárosi gázművek az idej jelentős fejlesztéssel sem tudják mindenütt kielégíteni a gázigényt, mert a csőhálózat meglehetősen elöregedett, felújítására több száz millió forintot kellene költeni.

1975 végére a budapesti földgáz-fogyasztó háztartások száma eléri a 100 ezret, a gázfűtéssel ellátott lakásoké pedig meghaladja a 150 ezret.

a fővárosi gázművek fokozottan ügyel arra, hogy az ugynevezett védett övezet, azaz a belváros és angyalföld egy része levegőtisztasági szempontból valóban védett legyen, ezért az v. és a xiii. kerületben a dunapart, a tolbuchin körut, a muzeum körut, a tanács körut, a marx tér, a váci ut és a dráva utca által határolt területen levő lakásokat földgáztüzelésre állítja át. a belvárosban jövőre 4530, 1975-ben pedig 5010 fogyasztó kap földgázt. /mti/

--

bb 11. budapestre érkezett mihaíl leszecsko, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese

t sl/tr um cz

1973. október 22.

hétfőn délelőtt szovjet küldöttség érkezett budapestre a magyar-szovjet gazdasági és műszaki tudományos együttműködési kormányközi bizottság 13. ülészakára. a delegációt mihaíl leszecsko, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese, az együttműködési bizottság szovjet tagozatának elnöke vezeti.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent Lázár györgy, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervehivatal elnöke, dr. bíró józsef, külkereskedelmi, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, dr. jávor ervin, az országos tervehivatal elnökhelyettese, dr. szita jános miniszterhelyettes, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának vezetője, valamint v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa. /mti/

- 15 -

9.17/um

To 850

bb 12. rendőrségi hírek

gné um cz

1973.október 22.

a hétfvégén 87 közuti baleset történt az országban, a balesetek következtében nyolc ember meghalt, hatan életveszélyes, 39-en súlyos és 34-en könnyű sérülést szenvedtek.

x x x

bács megyében kiskunhalas határában kardos pá 47 éves máv főellenőr helyi lakos személygépkocsijával, amelyet nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett a nedves úton megcsuszott, fának ütközött és felborult. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

szeged belterületén bárkányi istván 33 éves gyári munkás algyői lakos motorkerékpárjával az előtte szabályosan közlekedő lovaskocsinak ütközött. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

nagykőrös belterületén bartók lázár 49 éves üzletvezető kecskeméti lakos személygépkocsijával, amelyet nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett, a nedves úton megcsuszott, áttért a bal oldalra és összeütközött a vele szemben közlekedő személygépkocsival, amelyet istványi józsef 42 éves főművezető gyöngyösi lakos vezetett. a baleset következtében a személygépkocsi utasa istványi józsefné 41 éves háztartásbeli gyöngyösi lakos a helyszínen meghalt, istványi józsef, a gépkocsi vezetője és 14 éves szilvia nevű leánya, továbbá a személygépkocsiban utazó barabás zoltánné 45 éves háztartásbeli gyöngyösoroszi lakos súlyosan megsérült. a sérülteket kórházba szállították. bartók lázár ellen őrizetbevétel mellett indult eljárás.

x x x

borsod megyében alsózsoltán a kavicsbánya vállalat üzeménél bodnár ferenc 31 éves kotrómester alsózsoltai lakos a kotró szalagjának igazítása közben a kavicsbánya vizébe esett és megfulladt. a felelősség megállapítása folyamatban van.

x x x

szabolcs-szatmár megyében a komorói vasutállomásnál balogh lajos 28 éves vasutőr helyi lakos tiltott helyen közlekedett és a tehervonat halálra gázolta./mti/

- 16 -

9.45/um

Totolo

bb 13. budapestre érkezett az nszk antifasiszta szövetségének küldöttsége

k vt/gg um cz

1973.október 22.

a magyar partizán szövetség meghívására budapestre érkezett a német szövetségi köztársaság antifasiszta szövetségének /vvn/ delegációja, willi höhn-nek, a szervezet titkárának vezetésével. a küldöttség itt tartózkodása során tárgyalásokat folytat a magyar partizán szövetség vezetőivel a két szervezetet kölcsönösen érintő időszerű kérdésekről, a kapcsolatok, az együttműködés továbbfejlesztéséről. /mti/

-.-

bb 14. budapesti közlekedési balesetek

fk um cz

1973.október 22.

petrov istván 42 éves művezető, budapesti lakos nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a személygépkocsit és a xxii. kerület, nagytétényi úton a sasad mgtsz 18-as számú zöldségtelepének bejárata előtt a zsilip betonfalának, majd egy személygépkocsinak ütközött. a baleset következtében petrov istván súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították. utasa, del bo anna mária 30 éves műszaki rajzoló, olasz állampolgár, budapesti lakos a helyszínen meghalt. petrov istván vezetői engedélyét a rendőrség bevonta.

a vii. kerületben az akácfa utca és wesselényi utca kereszteződésében személygépkocsival nem adta meg az elsőbbséget elischer imre 30 éves gépkocsiveető, budapesti lakos és összeütközött egy másik személygépkocsival. a baleset következtében elischer imre és a másik gépkocsi vezetője korom ferenc 30 éves gépkocsiveető, budapesti lakos, valamint utasai radics kálmánné 43 éves háztartásbeli, mokus ferencné 47 éves háztartásbeli, tarnaleleszi lakosok, valamint barta antalné 61 éves egerbocsi lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők mind az öt sérültet kórházba szállították. elischer imre vezetői engedélyét a rendőrség bevonta.

a viii. kerületben a korányi sándor utca és a kun béla tér kereszteződésében motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget funtek tiber 39 éves autószerelő, budapesti lakos és összeütközött egy személygépkocsival. funtek tibort súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

/folyt.köv./
10.42/um

Totolo

- 17 -

bb 14./ budapesti közlekedési ....folyt./um

személygépkocsival nem adta meg az elsőbbséget a xv.kerület, Orjárat utca és Szerencs utca kereszteződésében Haas Alfréd 67 éves nyugdíjas, budapesti lakos és összeütközött egy motorkerékpárral. a motorkerékpár vezetőjét, Tóth Dezső 39 éves hegesztő, budapesti lakost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. Haas Alfréd ellen eljárás indult.

a xx. kerületben, a Soroksári ut és a Nagykőrösi ut kereszteződésében tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget Berkes Mihály 32 éves gépkocsivezető, Ürömi lakos és összeütközött az ittasan kerékpározó Kurka Márton 54 éves targoncavezető, budapesti lakossal. Kurkát a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. /mt1/

--

bb 15. zenei hét kezdődött Zalaegerszegen

vid/um kz cz

1973. október 22.

husz éve nyitotta meg kapuit a Zalaegerszegi Állami Zeneiskola. a jubileum alkalmából az intézet zenei hetet rendez. a hétfői megnyitón leleplezték az iskola névadója - Pálóczi Horváth Ádám - domborművét. Pálóczi Horváth Ádám kétféle évtizedet töltött Zala megyében és Göcseji Helikon néven irodalmi és zenei kört szervezett. a zenei hét alkalmával neves zenetudósok, zeneesztéták tartanak előadásokat, s hangversenyeket rendeznek az iskola nagytermében. fellépnek vendégművészek, illetve együttesek is. a zenei hét vendége lesz például Jugoszláviából a zenei nevelés maribori központi iskolájának tanári hangversenyzenekara és az ausztriai Villachi kórus. /mt1/

--

tb. 16. szövetkezeti koordinációs bizottság alakult Vas megyében

vid/ra kz vz

1973. október 22.

hétfőn Szombathelyen megalakult a különböző Vas megyei és szövetkezeti ágazatok - tsz, ipari szövetkezet, áfész- és szövetségek együttműködését koordináló megyei szövetkezeti bizottság. a megyében már hagyományai vannak a szövetkezetek együttműködésének. - ezt akarják kiszélesíteni, illetve szervezetté tenni. /mt1/

--

11.40/um

Tóth

- 18 -

felhasználható 16 órától !

bb 17. egészségügyi napok orosz lányban - kiállítás a mentés történetéről

vid/mum cz

1973. október 22.

egészségügyi napok kezdődtek hétfőn orosz lányban. az ünnepi megnyitóval egyidejűleg nyílt meg a Bán Béla ifjúsági házban az országos mentőszolgálat kiállítása. az érdeklődők megtekinthetik a mentés eszközeinek, módszereinek a fejlődését. Láthatók a mult századi elsősegélynyújtó ládák, s a mentőjárműként szolgáló Lovaskocsi modellje mellett ott van a ma használt legkorszerűbb rohamkocsi és mentő-repülőgépek makettje is. a felszabadulás után állami szervként létrehozott országos mentőszolgálatnak ma már nemcsak a korszerű betegszállítás a feladata. a helyszínen megkezdik a betegek, a sérültek ellátását, így azokat eredményesebben tudják a gyógyintézetekben gyógyítani, több emberéletet tudnak megmenteni. cél az, hogy 30 kilométerenként legyen egy mentőállomás. Komárom megyében a 7 mentőállomással már teljesítették ezt a tervet.

az egészségügyi napokon 16 előadás hangzik el, közülük többet a környező községekben tartanak meg. a népesedéspolitikai háttérzetnek megfelelően fontos helyet kaptak a családtervezéssel foglalkozó témák.

a legfiatalabbak számára általános iskolai egészségügyi bábvetélkedőt rendeznek. /mt1/

--

felhasználható 15 órától !

bb 18. színházi bérlet ifjúságok részére

vid/um cz

1973. október 22.

a Zalaegerszegi 407-es ipari szakmunkásképző intézetben, csaknem 3000 leendő szakmunkás tanul. a fiatalok részére most színházi előadásorozatot indítottak. az állami déryné színházal kötött egyezség szerint az évad során 5 előadást tartanak az ifjúságok számára. a bérleti sorozat első előadását hétfőn tartották: az Éjszaka utjai című darabot mutatták be. /mt1/

--

- 19 -

12.13/um

Tóth

bb 19. kgst építőipari küldöttség székesfehérváron

vid/um kz cz

1973. október 22.

a kgst gépipari állandó bizottság 9. szekciójának hazánkban tanácskozó résztvevői hétfőn székesfehérvárra látogattak. a 34 tagú építőipari küldöttség a fejér megyei állami építőipari vállalatot kereste fel. ott kiss józsef igazgató tájékoztatta a vállalat munkájáról. a betontechnológia és földmunka gépesítés prognózisával foglalkozó kgst szekció szakemberei megtekintették a székesfehérvári vállalat komplex telepét, a vállalat munkásszállóját, a székesfehérvári új lakótelepeket. /mt1/

Felhasználható 16 órától !!
-----

bb 20. szücs sándor köszöntése

vid/um kz cz

1973. október 22.

hetven évvel ezelőtt született szücs sándor a sárrét jeles tudósa, aki munkásságával, életművével a magyar néprajz minden lényeges kérdéséhez jelentős adatokat szolgáltatott. szülőfalujában, biharnagybajomban, hétfőn ünnepséget rendeztek a tiszteletére. délelőtt a püspökladányi karacs ferenc gimnázium anyagából néprajzi kiállítást nyitottak a helyi művelődési központban. ugyanezen a napon ülést tartott a sárréti intéző bizottság is.

délután a nagyközség művelődési házában a magyar tudományos akadémia, a hajdu-bihar megyei tanács, a debreceni tanítóképző, továbbá a község lakosságának a képviselői köszöntötték szücs sándort. dr. dankó imre a megyei muzeumi szervezet igazgatója átadta neki „a bajomi krónika”, című helytörténeti, néprajzi antológiát, amely a kiváló néprajz tudós hetvenedik születésnapjára készült. ezután szücs sándor műveiből „amerre a vi-zék jártak”, címmel összeállított műsort adott a püspökladányi népi együttes. /mt1/

- 20 -

12.50/um

bb 21. ndk-beli vendégek a munkásörségnél

k vt/tr um zs cz

1973. október 22.

a munkásörség országos parancsnokságának meghívására hétfőn budapestre érkezett a német szocialista egységpárt központi bizottságának pártmunkás küldöttsége. a delegáció - amelynek vezetője herbert scheibe vezérezredes, a központi bizottság osztályvezetője - itt tartózkodása során tanulmányozza a magyar munkásörség életét, tevékenységét, megbeszéléseket folytatnak az országos parancsnokságon, továbbá pártszervek vezetőivel és munkásör-parancsnokokkal.

a vendégek fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent jakab sándor, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, papp árpád, vezérőrnagy, az mszmp központi bizottságának tagja, a munkásörség országos parancsnoka és az országos parancsnokság több vezető beosztású munkatársa.

ugyancsak jelen volt a fogadtatásnál günter kohrt, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete, valamint willy meurer alezredes, katonai és légügyi attasé. /mt1/

bb 23. téli menetrend a lillafüredi erdei vasuton

vid/um kz cz

1973. október 22.

a borsodi erdő- és fafeldolgozó gazdaságnak a bükk hegység legészakibb vidékeit érintő erdei kisvasutján hétfőn életbe lépett a téli menetrend. a diósgyőri papírgyár és a farkasgödör között közlekedő szárny-vonalon teljesen szünetel a közlekedés. a miskolc-lillafüred-garadna közötti szakaszon pedig csökkentették a vonatok számát. hétfőtől naponta három vonat közlekedik garadnáig, illetve indul onnan vissza miskolcra. a kisvasut vezetősége felkészült a téli hónapokban megnövekedő forgalomra. decembertől a hétvégeken megerősített szerelvényeket közlekedtetnek. /mt1/

- 21 -

12.55/um

bb 22. magyar „széngyár,, törökországban

vid/um kz cz

1973.október 22.

megkezdtek az üzemszerű termelést a törökországi zonguldakban a magyarországról szállított első meddőfeldolgozó üzemben.

a tengerparti török bányászvárosban az elmúlt évtizedekben sok millió tonna meddő került felszínre a kőszénbányákból. a hegyeknek is beillő és még jelentős mennyiségű szenet tartalmazó meddőhányók nagy területeket foglalnak el és szennyezik a levegőt.

a világon első ízben a tatabányai szénbányák műszaki kollektívája dolgozott ki gazdaságos technológiát a meddőhányók értékesítésére. a török állami szénbányák ankarai központja megvásárolta a tatabányai eljárást és megrendelte magyarországtól a meddőfeldolgozó üzem berendezéseit. ötven vagon megöltő gépet szállítottak a magyar gyárak zonguldakba. ezekkel vonják ki az üzemi bánya környékén felhalmozott meddőhegyekből a rendkívül értékes fekete kőszént. a török megrendelő kívánságára „kulcsra-kész,, állapotban adták át a tatabányaiak az új üzemet, s ők tanították be a török munkásokat a berendezések kezelésére is. az új „széngyárat,, maximálisan automatizálták, fizikai munkára itt egyáltalán nincs szükség, mindössze 6-8 ember irányítja a műsereket.

Vod

az óránként 190 tonna meddőt „fogyasztó,, törökországi üzemből háromféle termék kerül ki. először a magas, 6000-7000 kalóriás, majd a közepes fűtőértékű szenet nyerik vissza a hányókból, végül pedig a más célokra, például téglá-, kerámiagyártásra és bányatömedékelésre alkalmas meddőkőzetet választják szét. így tehát jóformán az utolsó grammig értékesítik,, eltüntetik,, a meddőhányókat. az első magyar gyártmányú meddőfeldolgozó munkájának tapasztalatai után döntenek majd a török szénbányászati vezetők újabb üzem vásárlásáról.

magyarország, lengyelország és anglia után törökország most már a negyedik ország, ahol hasznosítják a tatabányaiak tálmányát a meddőhányók értékesítésére. /mti/

--

13.02/um

- 22 -

bb 24. időjárásjelentés

um cz

1973.október 22.

a meteorológiai intézet jelenti október 22-én, hétfőn 13 órakor:

szeles, hideg idő

közép- és délkelet-európa időjárását gyors változások jellemzik. közép-európa felett északnyugati, északi áramlás alakult ki. a hűvös levegő nagy sebességgel áramlik kárpát-medencén át a balkán-félsziget fölé. hatására többfelé viharos erősségű szél fúj, a hőmérséklet csökken és sokfelé alakulnak ki futó záporok. a középpontjával olaszország felett örvénylő ciklon dél-európában helyenként zivatarokat okoz.

a szovjetunió európai területének déli részén sok helyen esik az eső, a balti-tenger térségétől északra fekvő vidéken havazik. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárása változékony, szeles, hideg lesz.

hazánkban vasárnap erősen felhős idő volt, csak az ország keleti felén volt 1-3 órás napsütés. sokfelé alakultak ki záporok, délen zivatarok keletkeztek. a lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknyom és 5 mm között volt, helyenként elérte az 5-10 mm-t, sőt makóról 11, kiskunhalasról 13 mm-t jelentettek. a hőmérséklet napközben északon 8-13, máshol 13-15 fok között alakult. ma hajnalra 3-10 fokig hűlt le a levegő. délelőtt felhőátvonulások voltak. a reggeli órákban néhány helyen esett az eső. az északi, északnyugati szél meggyerősödött, helyenként viharossá fokozódott. a hőmérséklet 11 órakor 8-13 fok között volt.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 8,8 fok volt, 0,9 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, mérsékelten emelkedik.

/folyt.köv./

13.07/um

- 23 -

24./ időjárás ...folyt./um

várható időjárás keddig: felhőátvonulások, hétfőn szórnyosan kisebb futó esőkkel, a magasabb hegyeken hózáporral. kedden valószínűleg csapadék nélkül. az erős, időnként viharos északi-északnyugati szél csak lassan mérséklődik. a hőmérséklet tovább csökken. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 1-6 fok között, néhány szélvédett helyen gyenge talajmenti fagy. Legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 6-11 fok között. 17

távolabbi kilátásokpéntek reggelig: erős északi, majd nyugatra forduló széllel felhőátvonulások, megismétlődő záporokkal, a hegyeken havasesővel, havazással. hideg idő. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek: mínusz 2, plusz 4 fok között. Legmagasabb nappali hőmérsékletek: 6-12 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél hétfőn: 171 cm

/mt1/

--

25. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 óráig

um cz

1973. október 22.

1. békeküldötték nyilatkozatai
2. készülő létesítmények
3. postamuzeum
4. új operafelvételek
5. a kozmikus rádiójelekről
6. természeti értékek zalában
7. a gazdasági bírságról
8. rekord forgalom a cooptouristnál
9. spirálcsőhegesztő berendezés
10. gázszolgáltatás
11. budapestre érkezett leszezscko
12. rendőrségi hírek
13. budapestre érkezett az nszk antifasiszta küldöttsége
14. közlekedési balesetek
15. zenei hét zalaegerszegen
16. szövetkezeti koordinációs bizottság vasban
17. el. napok orosz lányban
18. színházi bérlet
19. kgst küldöttség
20. szücs sándor ünneplése
21. ndk-beli vendégek
22. magyar gyár törökországnak
23. lillafüredi erdővasut
24. időjárás
25. hírjegyzék /mt1/

13.15/um

1013³⁵

--
- 24 -

bb 26. w. jentschke,

fk um zs cz

1973. október 22.

a nyugat-európai országok egyesített mag- és részecske fizikai intézetének /cern/ vezérigazgatója a magyar tudományos akadémia vendégeként hazánkba érkezett.

kedden délelőtt előadást tart a központi fizikai kutató intézetben, majd találkozik tudományterületének neves hazai művelőivel. /mt1/

--

bb 27. csehszlovák hangszer kiállítás

t kg/fk um ie cz

1973. október 22.

csaknem 100 gitár, trombita, zongora és más hangszer szerepel azon a csehszlovák kiállításon, amely hétfőn nyílt csehszlovákia budapesti nagykövetsége kereskedelmi osztályának rózsafencs utcai helyiségében. a kiállítás célja, hogy bemutassa a magyar szakembereknek a hangszeres széleskörű választékát, közöttük a mesterhegedűk és mestercsellókat is.

hazánk ^{let} évente növekvő mértékben importál hangszereket az évszázados gyártási hagyományokkal rendelkező csehszlovákiából. különösen kedveltek a huros hangszerek, idén például 3-400 pianót vásárol a hazai kereskedelem. még keresettebb a gitár, ebből a hangszerből 4 ezer csehszlovák gyártmány bekerül a boltokba. a fuvós hangszerek közül a csehszlovákiában készült trombiták, klarinétok a keresettek, de sok zenekar felszerelését egészíti ki a szomszédos országban gyártott dobfelszerelés is. a jelenlegi kiállítás alkalmat ad a kereskedelemnek, hogy újabb rendelésekkel tovább bővítse a hangszerválasztékot. /mt1/

--

kbb 28. nemeslaki tivadarnak

sl/fk um ie cz

1973. október 22.

a szot főtitkárhelyettesének vezetésével - egyhetes franciaországi látogatását befejezve - szakszervezeti küldöttség utazott luxemburgba, a luxemburgi munkás szövetség /lav/ meghívására. /mt1/

--
- 25 -

13.22/um

1013⁴¹

bb 29. vegyipari kgst-ülésszak

k sb/fk um 1e cz

1973.október 22.

hazaérkezett dubrovnikból dr. szekér gyula nehézipari miniszter, aki a kgst vegyipari állandó bizottságának 42. ülészá-
kán résztvevő magyar delegációt vezette. az október 16-19. kö-
zött megtartott ülészakon részt vett bulgária, csehszlovákia,
jugoszlávia, kuba, lengyelország, magyarország, mongólia, az
ndk, románia és a szovjetunió delegációja, valamint az interchim
igazgatóságának küldöttsége.

a kgst vegyipari állandó bizottság első ízben ülésezett ju-
goszláviában, amelynek küldöttsége tíz év^{te} vesz részt a bizott-
ság munkájában.

az ülészakon tárgyaltak a komplex program vegyipari és pa-
pircellulózsi feladatának teljesítéséről, valamint az 1976-
1980 évi tervkoordináció eddigi eredményeiről. első ízben foglal-
koztak nagyteljesítményű etilénberendezések és etilénvezeték-
rendszerek koordinált megvalósításával.

a bizottság megvitatta és jóváhagyta a műtrágya, a takarmány-
élesztő, valamint a kémiai-, biokémiai- és ásványi takarmány ada-
lékanyagok gyártásfejlesztésének távlati együttműködési program-
ját. foglalkoztak továbbá a takarmány adalékanyagok és a növény-
védőszer gyártó közös üzemek építésére vonatkozó megállapodások
előkészítésével és a szintetikus kaucsukipar fejlesztését célzó
együttműködés[sel]. az ülészakon végül a környezetvédelem fejleszté-
se érdekében távlati műszaki-gazdasági programot fogadtak el.
/mt1/

.-.

bb 30. magyar-vietnami kulturális együttműködési tervet irtak
alá

t nn/gg umzs cz

1973.október 22.

hétfőn dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézeté-
nek elnöke és nguyen manh cam, a vdk nagykövete a kki-ban alá-
írta a magyar népköztársaság és a vietnami demokratikus köztár-
saság 1973-74-re szóló kulturális együttműködési és kölcsönös
segítségnyújtási tervét.

/folyt.köv./
13.30/um

- 26 -

o

bb 30./ magyar-vietnami ...folyt./um

az aláírásakor dr. rosta endre kiemelte, hogy az új doku-
mentum tovább szélesíti a két baráti nép közötti együttműködést,
közvetlen kapcsolatok teremtéséhez biztosít lehetőséget. nguyen
manh cam arról szólt, hogy az egyezmény jó alap országaink éle-
tének kölcsönös megismerésére. újabb bizonyítéka népeink fej-
lődő barátságának, a szocialista internacionalizmus, a szolida-
ritás megnyilvánulásának. a vietnami nép nagyra értékeli magyar
barátai támogatását.

a magyar-vdk kulturális együttműködési munkaterv aláírásá-
nál jelen volt társadalmi, politikai és kulturális életünk számos
kiválósága. megjelent nguyen phu soai, a dél-vietnami köztársaság
budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is.

x x x

a most megkötött kulturális együttműködési és kölcsönös se-
gítségnyújtási terv értelmében cserekapcsolatok létesülnek a kul-
tura, a művészet, a sajtó, a rádió, a televízió területén. köz-
vetlen együttműködés létesül az egri ho shi minh tanárképző fő-
iskola és a vinhi pedagógiai főiskola, a váci hámán kató általá-
nos iskola és a hung yeni általános iskola között. a felek elő-
segítik és támogatják a budapesti műszaki egyetem villamosmérnö-
ki kara és a vietnami elektromos és gépipari egyetem közötti köz-
vetlen kapcsolatteremtést is. az idén hazánkba látogat a vietna-
mi elektromos és gépipari egyetem delegációja, tapasztalatcseré-
re, vietnamban pedig vendégül látják a szegedi józsef attila tu-
dományegyetem küldöttségét, amely biológiai oktatás és kutatás
helyzetét tanulmányozza.

a tervek szerint 1974-ben 40 tagu magyar művészegyüttes uta-
zik kéthetes vendégjátékra a vietnami demokratikus köztársaságba.
több hétre a budapesti liszt ferenc zeneművészeti főiskola három
tagu küldöttsége utazik az idén a hanoi zenei főiskola meghívásá-
ra a baráti országba. a magyar írók szövetsége íródelegációt lát
vendégül, s ezt jövőre a vietnami írók szövetsége viszonzozza.
petőfi sándor sz

letésének 150. évfordulója alkalmából emléküllep-
séget rendez a vietnami írók szövetsége és a vdk kulturális kap-
csolatok bizottsága. magyar dokumentumfilmek készítenek fil-
met a következő időszakban a vietnami demokratikus köztársaságról.

/folyt.köv./

13.37/um

- 27 -

bb 30. / magyar-vietnami ...2.folyt./um

rendkívül gazdag az ünnepi rendezvények, kiállítások és más kulturális szemlék választéka is. még az idén petőfi fotódokumentációs kiállítást rendezünk vietnami barátainknál, s ezt jövőre egy másik magyar tárgy bemutató követi. hazánkban a kki rendezésében vietnami fotódokumentációs kiállítás nyílik a következő hetekben. sor kerül újságíró küldöttségek cseréjére, s a felek támogatják a magyar és a vietnami rádió, illetve televízió szoros együttműködését is. /mti/

--

bb 31. pályázat külföldi ösztöndíjakra

gg um zs cz

1973.október 22.

a művelődésügyi minisztérium pályázatot hirdet szocialista országok felsőoktatási intézményeibe az 1974/75-ös tanévre, teljes egyetemi, főiskolai képzésre.

külföldi egyetemi, főiskolai ösztöndíjra pályázhatnak azok, akik az 1973/74-es tanévben valamely középiskola negyedik osztályos tanulói; az 1973/74-es tanévben a választott szaknak megfelelő felsőoktatási intézmény elsőéves vagy katonai szolgálatot teljesítő előfelvett hallgatói; üzemben, vagy vállalatnál dolgoznak és 1970-ben, vagy azóta érettségiztek.

a részletes pályázati felhívás és a jelentkezési lap beszerezhető a középiskolákban; a megyei- budapesten a kerületi - tanácsok művelődésügyi osztályain; egyetemek, főiskolák rektori hivatalában /főigazgatóságán/; ipari nagyüzemek személyzeti osztályain. a pályázatok benyújtásának határideje 1973 december 15.

a pályázók 1974 január 20-31 között a választott szaknak megfelelő felvételi tárgyakból /a szovjetunióba és ndk-ba pályázók orosz, illetve német nyelvből is/ hazai felsőoktatási intézményben tesznek felvételi vizsgát.

a felvételi vizsgákkal, az ösztöndíj elnyerésével, az ösztöndíjra felvett fiatalok állami juttatásával és az esetleges szülői térítéssel kapcsolatos tudnivalókat, valamint a felvételi vizsgák tantárgyankénti követelményét a pályázati felhívás tartalmazza. /mti/

--

- 28 -

13.45/um

Tóth

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 1.sz.hírünk /küszbön ../ 1.folyt. utolsó bekezdése helyesen:

... mészöly imréné, a ganz villamosági művek szigetelőanyag gyárának ifjúságkása ...

/mti/

--

bb 32. fásítás szolnok megyében

vid/um kz cz

1973.október 22.

az ország egyik fában különösen szegény vidékén, szolnok megyében, megkezdődött az őszi fásítás. az elsődleges cél a lakótelepek környezetének szépítése, egészségesebbé tétele. a megyeszékhely kisgyepi részén csak a közeljövőben indul meg a város legnagyobb lakótelepének építése, a nagykunsági erdő- és fafeldolgozó gazdaság szolnoki erdészetének szakemberei és a tanács illetékesei azonban már hétfőn helyszíni szemlét tartottak, kijelölték a zöldövezet helyét. november végéig egy tagban harminc hektár területet telepítenek be tölgy, bükk, kőris és más facsemetékkel. a zöldövezet területét a jövőre újabb harminc hektárral növelik. fegyverneken az ifjúsági park környékére ültetnek erdősávot. kunszentmártonban, karcagon és kisújszálláson ugyancsak a lakóterületek fásítása van soron. a megyében a következő években összesen 2100 hektárral bővítik a közjóléti erdőket. /mti/

--

abb 34. szovjet vízügyi küldöttség

k sb/gg umie cz

1973.október 22.

k.sz. hilobocsenko ukrán vízgazdálkodási miniszterhelyettes vezetésével szovjet vízügyi delegáció érkezett hazánkba a magyar-szovjet határ-vízi egyezmény meghatalmazottainak xxiii. ülészakára. /mti/

--
- 29 -

14.05/um

Tóth

o

bb 33. csendesebb lakótelepek felmérése tanácskozás a zaj-
mérés szabványosításáról

t kg/gg umie. cz

1973. október 22.

az épületeken belüli zajvédelem kérdéseiről tanácskozik a nemzetközi szabványügyi szervezet /iso/ épületakusztikai bizottsága hétfőn a gellért szállóban kezdődött ülésén. az ötnapos nemzetközi tanácskozáson 18 ország szakemberei a zaj közös mérési módszereinek kialakításáról egyeztetik elképzeléseiket.

különösen a lakótelepi építkezéseknél okoz gondot a zajmentes otthonok kialakítása. felmérések szerint egy lakásban nappal a 40 decibel, éjjel a 30 decibel erősségű zaj van még a túréshatáron belül. az utcán robogó autóbussz azonban 70 decibelre mozdíthatja ki a szobában elhelyezett zajmérő készülék mutatóját a falak rossz hangszigetelése következtében, pedig a korszerű épületszerkezetek, építőanyagok egyik legfontosabb tulajdonsága a hangelnyelő képesség. ezért az építőanyag tulajdonságainak megismeréséhez szükséges a hangfogó képesség közös mérési módszereinek kidolgozása. a jelenlegi tanácskozáson főként a homlokzati falak, földemek, padlóburkolatok hanggátló tulajdonságainak vizsgálatával foglalkoznak a szakértők.

az egységesen meghatározható zajszint jelzi egy lakás minőségi értékét is. külföldön már sokfelé a szállodák minőségi kategóriájának megállapításánál is figyelembe veszik az akusztikát. ha a tanácskozás eredményeként nálunk is bevezetik a gyakorlatba az egységes zajmérési módszereket, alkalmazásuk a zajártalomnak kitett környezetben kötelező lesz.

a nemzetközi tanácskozás kedden folytatódik. /mti/

bb 35. oktatási kérdésekről tárgyaltak győr-sopron megye országgyűlési képviselői

vid/kz/gné um cz

1973. október 22.

az iskolai oktatás anyagi és tárgyi feltételeit vizsgálták meg hétfőn pannonhalmán megtartott ülésükön győr-sopron megye országgyűlési képviselői. a témával kapcsolatos felmérésről szóló Lajos, a megyei tanács általános elnökhelyettese tájékoztatta a képviselő csoportot. mint elmondotta, kerekén 50 millió forint értékű szemléltető eszközt kell vásárolni ahhoz, hogy a megye falusi és városi iskolai megfelelhesse a tantervben előírt követelményeknek.

/folyt. köv./

14.13/um

10/14/4r

- 30 -

bb 35./ oktatási ....folyt./um

a megyei tanács évente 3-4 millió forintot tud beruházni ilyen célokra, az előrehaladás azonban ennél jobb ütemű, mivel az „egy iskola - egy üzem”, mozgalom keretében az üzemek is elismerést érdemlő támogatást adnak. hangsúlyozottan mutatott rá a tájékoztató arra is, hogy a

bukás-arány csökkentése érdekében további kisegítő iskolákat hoztak létre a megyében, a fizikai dolgozók 7-8. osztályos gyermekei részére pedig középiskolai előkészítő tanfolyamokat szerveznek. /mti/

..-

bb 36. kivetették hálójukat a bács-kiskun megyei halászok

vid/um kz cz

1973. október 22.

munkában a hálók, a varsák, megkezdődött az őszi lehalászás bács-kiskun megye tógazdaságaiban. a bajai új élet halászati termelőszövetkezet hétfőn a harkakötőnyi tavát „merítette”, az ottani zsákmány nagyrészt tenyészhalaként értékesítik, így csak hét vagon kerülhet belőle piacra. máshol is vízre szálltak a halászok, összesen 1100 holdnyi tógazdaság „termését”, huzzák part-ra. az aszályos nyár ellenére meglesz a tervezett hatvan vagon hal, s ebből tavaszi értékesítésre is tartalékolnak. ezzel szemben a nyílt vizekről, a tiszáról, a dunáról egyre kevesebb, s választékban szegényebb a halkínálat. a dunán a harmadik éve tartó alacsony vízellés, s a folyó szennyezettsége miatt kevés szerencsével járják a vizet a halászok, hasonló a helyzet a tiszán is. /mti/

..-

bb 37. lebontatják a kalyibákat a kőszegi üdülőkörzetben

vid/um kz cz

1973. október 22.

majdnem száz igénytelen, a tájba nem illő, engedély nélkül emelt épület lebontására hozott határozatot a kőszegi városi tanács. mint az ország sok más szép táján, a nyugat-magyarországi üdülőváros festői zöldövezetében is gomba módra szaporodtak a „kalyibák”, még a városkép egyik legexponáltabb, védett részét, a kálvária dombot sem kímélték a szabálytalankodók. tevékenységük már olyan méreteket öltött, hogy veszélyeztették a táj szépségét.

/folyt. köv./

14.20/um

10/15/00

- 31 -

bb 37. /lebontatják ...folyt./um

a tanács most erélyes intézkedéseket hozott a „vadépitkezések”, megállítására és az ügyben hozott határozat maradéktalanul érvényre juttatására. ezzel egyidőben megkezdte a szabó hegy és a meszesvölgy után a kőszegi hegy másik legnépszerűbb üdülőközöze, a királyvölgy rendezését. a jövő év végéig építési tilalmat rendeltek el a völgyben. a 76 hektárnyi területen a rendezést követően a tájba illő, a hegyaljai falvak népiépítészetével harmóniában álló, nem drága vikendházakat építhetnek a telektulajdonosok. . /mti/

--

kbb 38. a belga szocialista párt küldöttségének látogatása

gg um zs cz

1973. október 22.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására 1973 október 15-22 között hazánkban tartózkodott a belga szocialista párt küldöttsége, jos van eynde-nek, a párt elnökének vezetésével. a küldöttség tagja volt lucien radoux országgyűlési képviselő, a párt elnökségének tagja, andré léonard országos titkár és marcel colla a „szocialista ifjúság”, szervezete flamand szárnyának elnöke.

a küldöttséget fogadta kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára.

a belga pártküldöttség megbeszéléseket folytatott nyers rezsóval és pullai árpáddal, a központi bizottság titkáraival. a megbeszéléseken részt vett dr. berecz jános, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője.

a belga küldöttség meglátogatta a csepel vas- és fémműveket, ahol találkozott az üzem párt, állami és tömegszervezeti vezetőivel, köztük borbély sándorral, a központi bizottság tagjával, a fémmű pártbizottságának első titkárával. a vendégek látogatást tettek veszprém megyében, ahol megbeszélést folytattak pap jánossal, a központi bizottság tagjával, a megyei pártbizottság első titkárával, valamint a megye párt- és állami életének képviselőivel. meglátogatták a veszprémi nehézipari kutató intézetet, valamint a badacsonyi állami gazdaságot.

/folyt.köv./

- 32 -

14.30/um

Tóth

bb 38. /a belga ...folyt./um

az őszinte légköri megbeszélések során a két párt képviselői véleménycserét folytattak az európai helyzetről, különös tekintettel az európai biztonság és együttműködés kérdéseire.

a tárgyalások során méltatták a két ország közötti kapcsolatok fejlődését. fontosnak tartják és szorgalmazzák, hogy a két ország illetékes szervei hosszulejártatva gazdasági, tudományos és ipari kooperációs megállapodás létrehozásán munkálkodjanak.

a két párt képviselői megvitatták a pártközi kapcsolatok helyzetét, és fejlesztésének lehetőségeit. a belga szocialista párt küldöttsége belgiumi látogatásra hívta meg az mszmp központi bizottságának delegációját. /mti/

--

bb 39. felavatták liszt ferenc emléktábláját

t ró/gg um zs cz

1973. október 22.

150 évvel ezelőtti első pesti hangversenyének színhelyén, /az egykori hét választófejedelem-hez címzett fogadó/ a mai pesti színház falán hétfőn liszt ferenc emléktáblát avattak. a táblát a liszt ferenc társaság nevében kovács dénes kossuth-díjas hegedűművész, a zeneművészeti főiskola rektora, a társaság elnöke és dr. csanádi györgy közlekedés- és postaiügyi miniszter, a társaság alelnöke; a hazafias népfront budapesti bizottsága nevében dr. traumann rezső elnök, a társaság alelnöke köszöruzte meg. a nagy muzsikuszületésének évfordulóján megtartott avató ünnepségen dr. csanádi györgy mondott ünnepi beszédet.

/innen az anyag 19.30 óráig e m b a r g ó s !/

hétfőn este a zeneakadémia nagytermében a liszt ferenc zeneművészeti főiskola és a liszt ferenc társaság ünnepi hangversenyt rendezett. liszt szimfonikus költeményeit a máv szimfonikusok tolmácsolták, módos tamás, szabó lászló, jancsovics antal és medveczky ádám vezényletével. /mti/

--

14.32/um

- 33 -

Tóth

bb 40. magyar zenei siker külföldön

k ró/gg umzs cz

1973. október 22.

szép magyar siker született külföldön: schulter csilla zongoraművész 11. díjat nyert az olaszországi vercelli-ben rendezett nemzetközi zongoraversenyen. /mt1/

..-

bb 41. 120 ágygal bővült a salgótarjáni kórház

vid/um kz cz

1973. október 22.

százhusz ágyas épületszárnyal gyarapodott a salgótarjáni madzsar józsef kórház. a 12 millió forintos költséggel kialakított új kétemeletes épületszárnyal a salgótarjáni madzsar józsef kórház befogadóképessége 724 ágyra emelkedett. /mt1/

..-

bb 43. sziriai népi táncgyűttes budapesten

tr um zs cz

1973. október 22.

az omyad sziriai népi táncgyűttes - ndk-beli turnéja után - hétfőn budapestre érkezett. magyarországi tartózkodásuk alatt 24-én szolnokon, 25-én budapesten a mom művelődés házában, 27-én szombathelyen, 28-án kőszegen és 29-én székesfehérvárott lépnek fel. /mt1/

..-

bb 42. javuló közrend és közbiztonság budapesten - ülést tartott a fővárosi tanács

t pr/fk um zs cz

1973. október 22.

szépvölgyi zoltán elnökletével hétfőn az ujjvárosházán ülést tartott a fővárosi tanács. a testület tagjai elsőként a főváros közrendjének és közbiztonságának helyzetét elemezték - a témáról baranyai györgy vezérőrnagy, a budapesti rendőrfőkapitányság vezetője tartott tájékoztató előadást.

/folyt.köv./

- 34 -

14.45/um

NA 1570

bb 42./javuló közrend ...1.folyt./um

elmondotta, hogy budapesten a közrend és a közbiztonság szilárd, s fokozatosan javuló tendenciát mutat. a bűnözés alakulásában pozitív változás figyelhető meg: 1971-hez viszonyítva az elmúlt esztendőben a bűncselekmények száma elég jelentős mértékben csökkent. a közbiztonság számos mutatójának egyike, hogy létezik-e bűnöző alvilág. a tapasztalatok egyértelműen arra utalnak, hogy a fővárosban ilyen nincs. jóllehet számon tartanak veszélyes bűnözőket, akik létfenntartásuk bűncselekmények elkövetésével akarják biztosítani, ezek többnyire elkülönülten, vagy csak kisebb, időleges csoportokban követik el cselekményeiket. említést érdemel viszont - huzta alá baranyai györgy -, hogy néhány bűncselekmény-formánál a szervezettség jeleit derítették fel. szaporodtak az olyan cselekmények, amelyek szorosan összefüggnek az éjszakai szórakozóhelyek életével, ilyen például a deviza-bűntett és a vámmorgazdaság. a leleplezett esetek azt tanúsítják, hogy néhányan szervezetszerűen foglalkoznak a devizaüzérkedéssel, forintkialással. csökken az erőszakos jellegű bűncselekmények száma, s a társadalmi összefogás eredményeként sikerült megállítani a garázdaságok számának növekedését.

közbiztonságunk egyik jelentős gondja viszont a társadalmi és személyi tulajdont károsító betöréses lopások magas száma. a tapasztalatok azt igazolják, hogy kellő biztonsági intézkedésekkel, gondosabb vagyonőréssel, fokozottabb ellenőrzéssel számos betöréses lopást lehetett volna megelőzni - gyakori, hogy az intézmények, kereskedelmi egységek helyiségeit nem látják el megfelelő biztonsági zárral, védőráccsal. sajnos a tanácsok, a különböző vállalatok ellenőrzései során feltárt hiányosságok - amelyek a bűncselekmények elkövetését lehetővé teszik - csak kevés számban vagy későn jutnak az illetékes rendőri szervek tudomására.

a budapesti rendőrfőkapitányság vezetője tájékoztatójában kitért arra is, hogy a szabálysértések elkövetési okai között igen nagy szerepet játszik a közömbösség, a szocialista együttélés szabályainak semmibevétele, s nem utolsósorban a túlzott alkoholfogyasztás. a közvagyon rongálói például a fővárosban tíz esztendő alatt 37 ezer fát pusztítottak el, másfél millió forint értékű gyeptet tettek tönkre, ,,tevékenységük,, nyomán évente több tízezer összetört utcai lámpát kell pótolni, sok megrongált telefonfülkét rendbehozni. a rendőrök az elmúlt esztendőben mindössze 150, az idei év első felében pedig 120 tettenért rongálással szemben tudtak eljárni - ezt azonban kevésnek tartják. talán nem túlzott az a remény - mondotta baranyai györgy -, hogy a rongálók megfékezésére indult széleskörű mozgalom meghozza gyümölcsét, s a lakosság bejelentéseivel bennünket is aktívabb intézkedésekre ösztönöz.

/folyt.köv./

- 35 -

14.50/um

NA 1575

bb 42. / javuló közrend... 2. folyt./-ju

a továbbiakban arról szól a főkapitány, hogy a fővárosban - különösen a peremkerületekben - az utóbbi időben aggasztóan elszaporodtak az engedély nélkül épült lakóházak, garázsok, hétvégi házak, s helyenként egész vadtelepülések jöttek létre. Budapesten a tanácsok összesen 8 ezer engedély nélkül tető alá hozott épületet tartanak nyilván. a brfk utasította a kerületi rendőrkapitányságok vezetőit, hogy területükön rendszeresen ellenőriztessék az építkezéseken az engedélyeket, s amennyiben a tulajdonosok ilyenek nem rendelkeznek, azt eszónkivül jelentsék a kerületi tanácsnak. emellett az engedély nélküli építmények lebontásához - az illetékes tanácsok megkeresése alapján - minden esetben gondoskodjanak a szükséges karhatalmi erő kirendeléséről.

a főváros közlekedésbiztonsági helyzetéről szólva baranyai györgy elmondotta, hogy a forgalom növekedése a város különböző részein nem egyenletes: az átlagosan 10-11 százalékos növekedésen belül néhány utvonali forgalma 30-40 százalékkal, a duna-hidak összforgalma pedig 68 százalékkal nőtt. több évi növekedő tendencia után megállt és az elmúlt másfél év során csökkent a fővárosban a sérüléssel közúti közlekedéses balesetek száma: 1972-ben - a megelőző évhez bizonyítva - a gépjárművek száma, a forgalom intenzitása 12 százalékkal nőtt, ugyanez idő alatt viszont a közlekedési balesetek száma 16 százalékkal csökkent: 7200-ról 5 900-ra esett vissza. örvendetes, hogy a csökkentő tendencia 1973 első hat hónapjában is tartott.

- mind nagyobb gondot fordítunk a bűncselekmények elkövetését előidéző és befolyásoló tényezők elemzésére, vizsgálatára. fokoztuk a bűnözés megelőzésére, felderítésére tett intézkedéseinket, felülvizsgáltuk eddigi gyakorlatunkat a népgazdaság és a társadalmi tulajdon védelme területén; elsősorban a különösen nagy kárt okozó, bünszövetségben elkövetett bűnözés megelőzésére és felderítésére törekszünk. nagy gondot fordítottunk és fordítunk a fiatalok bűnözés megelőzésére, a galéri tevékenység visszaszorítására. a kerületi tanácsokkal eredményes munkakapcsolatot alakítottunk ki a veszélyeztetett helyzetben lévő gyermek, fiatalok felkutatására, a védelmük érdekében kidolgozott intézkedések végrehajtására. átfogóan és rendszeresen ellenőriztük a főváros bűnügyileg fertőzött területeit - az általános megelőzést szolgáló tevékenységünk a lakosság messzemelő egyetértésével találkozott.

/ folyt. köv./

15.00/ju

MA 10M

- 36 -

bb.42. javuló közrend .....3.folyt /p

a tanács elfogadta a budapesti rendőrfőkapitányság vezetőjének beszámolóját, majd megvitatta az építőipari és lakáspolitikai bizottság tevékenységéről szóló jelentést, amelyet kelemen lajos, a fővárosi tanács elnökének általános helyettese, a bizottság elnöke terjesztett elő. elmondotta, hogy a bizottság - egyebek között - részt vesz a lakáspolitikai és lakásépítési program megvalósítására vonatkozó javaslatok kidolgozásában, közreműködik az ingatlankezelés és fenntartás fejlesztésével kapcsolatos feladatok meghatározásában, a lakásépítkezésekhez kapcsolódó járulékos beruházások arányainak kidolgozásában, s részt vesz az építési igény, valamint a kapacitás összhangjának megteremtésében. az elmúlt két és fél évtől kezdve során megvitatták például a fővárosi tanács negyedik ötéves fejlesztési és középtávu pénzügyi tervét, elemézték a lakáselosztási gyakorlatot, a lakásbérleti jogszabályok végrehajtását. megtárgyalták a lakóházak felújításával, karbantartásával, valamint a házkezeléssel kapcsolatos kérdéseket, s mérlegelték az ingatlankezelő vállalatok összehívásának tapasztalatait.

a tanács elfogadta a bizottság beszámolóját, majd rendeletet alkotott a lakó-és középületek, közterületek fellobogozására, diszkvilágítására. az új szabályozás valamennyi tulajdoni formára kiterjedően rendezi az épületek fellobogozását, s szabályozza a közterületek zászlóval való díszítését, a középületek diszkvilágítását is./mti/

--

bb.44. könnyűipari kgst tárgyalások

k ol/gg/p ie -cz

1973. október 22.

hazaérkezett Lengyelországból a magyar küldöttség, amely keserü jánosné miniszter vezetésével krakkóban részt vett a kgst könnyűipari állandó bizottságának 20. ülésén.

a tanácskozáson megvitatták és jóváhagyták akgst országok 1976-1980 évi könnyűipari fejlesztési terveinek koordinálását megalapozó előterjesztést és ajánlásokat fogadtak el a mesterséges szálak nagyobb arányu textilipari alkalmazására.

az ülésen többek között jóváhagyták a bizottság jövő évi munkatervét, a kutatási együttműködés 1976-80-évi távlati tervét és együttműködési programot fogadtak el a környezetvédelemre./mti/

--

15.10/p

-37-

KA 15M

bb.45. megkezdte munkáját a x.magyar onkológus kongresszus

t mir /gg/p zs -cz

1973/okt.22.

az idejében felismert rosszindulatu daganatok több mint fele már most, jelenlegi ismereteink alapján is gyógyítható. országsszerte több száz kutató munkálkodik azon, hogy minél alaposabban megismerjük a rák kialakulásának törvényszerűségeit és minél megbízhatóbb módszereket dolgozzanak ki a daganatos betegek idejében történő felismerésére és lehető leghatékonyabb gyógyítására. hazánk és a világ halálozási statisztikájában ugyanis a rák foglalja el a második helyet. ezért is nagy jelentőségű a magyar onkológus társaság hétfőn megkezdődött x. kongresszusa, amely átfogó képet nyújt a hazai rákkutatás helyzetéről és eredményeiről.

a magyar tudományos akadémián megkezdődött háromnapos szakmai tanácskozás csaknem 400 részvevője -párhuzamos szekcióüléseken - 128 előadás keretében vitatja meg a szakmai tapasztalatokat, a legújabb kutatási eredményeket, s azt, hogyan lehetne fokozni a rákszűrés és a különböző gyógyászati eljárások hatékonyságát.

az előadások egyik csoportja a legkülönbözőbb daganatos megbetegedések kialakulásának közös vonásait elemzi, s arra keres választ, mi a magyarázata annak, hogy a daganatok a sejtburjánzás más-más szakaszában nem egyformán reagálnak az azonos vegyszeres és sugaras kezelésekre. az előadások másik fontos csoportja az egyik leggyorsabban terjedő és kimenetelét tekintve egyik legveszélyesebb daganat: az anyajegy-rák és az anyajegyzehez hasonló pigment festéket termelő sejtek betegségének idejében való felismerési és gyógyítási lehetőségeit vizsgálja. az előadók egyben arra is választ keresnek, hogyan fejleszthetők tovább a betegség felismerésének és gyógyításának módszerei.

a kongresszus előadásainak csaknem fele a rákbetegségek legáltalánosabb kérdéseivel foglalkozik, s a hazánkban folyó rákkutatás szinten minden területét érinti. a szakemberek egyebek között értékelik a hazai rákkutatás legújabb statisztikai datait és megvitatják a rákszűrés eddigi eredményeinek tapasztalatait. sok előadás vizsgálja a gyomorrák és a nőgyógyászati daganatok diagnosztizálásának lehetőségeit.

a magyar onkológia tudósainak háromnapos eszmecserejét a szakemberek a jövőre firenzében rendezendő nemzetközi rákkongresszus hazai előkészületének is tekintik. ezért a rendezvényre több ismert külföldi előadót is meghívtak. /mti/

15.20/p

-38-

NA 185

bb.46. ételmérgezés Leninvárosban

vid/p fm-cz

1973. október 22.

ételmérgezés következtében szombaton hét felnőttest, vasárnap pedig tizenhét csecsemőt szállítottak Leninvárosból a miskolci semmelweis kórházba.

a hét felnőtt között gyermekgondozónők, illetve bölcsődében foglalkoztatott asszonyok voltak, de egyikük sem volt konyhai dolgozó. a gyermekek közül négy kapott infúziót. a betegek továbbra is kórházi kezelés alatt állnak, de állapota egyiknek sem súlyos.

a borsod megyei köjál vizsgálata szerint valószínűleg a pénteken fogyasztott madártejtel betegedtek meg a felnőttek és a gyermekek. a vizsgálatot tovább folytatják. /mti/

--

bb.47. felhasználható 17 órától!

negyedik alkalommal nyílt meg a pécsi újságíró stúdió

vid/p fm/p -cz

1973. október 22.

hétfőn negyedik alkalommal nyílt meg a pécsi újságíró stúdió, a tit bartók klubjában. az országosan nagy visszhangot keltett pécsi kezdeményezés célja az volt, hogy az üzemi lapok társadalmi munkatársait megismertessék az újságírás alapjaival, a tömegkommunikáció iránt érdeklődőknek ismeretszerzési és vitafórumot teremtsen. a stúdió sikerét bizonyítja, hogy 200 hallgatója közül három év alatt tizenkét hivatásos újságírót adott a magyar sajtónak. a muosz, a tit és a dunántúli napó által szervezett stúdiónak az idén csak második évfolyama van félszáz résztvevővel. az első évfolyam komlón kezdődött, ahol azért szerveztek stúdiót, hogy szakmai segítséget adjanak azoknak a társadalmi munkatársaknak, akik a dunántúli napló hetenként megjelenő komlói oldalára, a mecseki bányász című hetilapba, valamint üzemi lapokba irnak rendszeresen. /mti/

--

bb.48. pécsi rendező szibéria i színházban

vid/p fm -cz

1973. október 22.

sik ferencet, a pécsi nemzeti színház népszerű rendezőjét vendégrendezésre hívták a szovjetunióba. a habarovszki színházban a szelistyei asszonyok című operettet állítja színpadra. /mti/

16.30/p

-39-

NA 1640

bb-49. megyei szavalóverseny

vid/p fm cz

1973. október 22.

a tizenharmadik kpvd sz kulturális napok nógrád megyei programjának legjelentősebb rendezvényét, a megyei szavalóversenyt, hétfőn bonyolították le a szakszervezetek salgótarjáni székházában. a nógrádi kereskedelmi vállalatok, szövetkezetek, pénzintézetek huszonöt legjobb amatőr versmondója mérte összetudását, közülük a legjobb három részt vehet a novemberi miskolci területi döntőn. /mti/

--

bb.50. a magyar szolidaritási bizottság ülése

t tf/fk/p zs hgy

1973. október 22.

hétfőn ülést tartott a magyar szolidaritási bizottság. dr. rostás istván alelnök vezette a tanácskozást, amelyen harmati sándor, a bizottság elnöke beszámolt a testület elmúlt hónapokban végzett nemzetközi tevékenységéről és javaslatot tett az 1974. évi munkaprogramra.

az utóbbi fél évben - a szolidaritási bizottság legutóbbi ülése óta - tíz külföldi delegáció járt Magyarországon a magyar szolidaritási bizottság vendégeként: zömmel különböző felszabadítási mozgalmak, ezenkívül a szovjet testvérmozgalom, illetve az afroázsiai szolidaritási bizottság képviselőiben. valamennyi küldöttséggel hasznos eszmecsere alakult ki a kétoldali kapcsolatokról és nemzetközi kérdésekről. négy országban járt magyar szolidaritási küldöttség: részt vettek delegátusaink a norvég fővárosban a gyarmatosítás elleni küzdelemről rendezett konferencián; azon a nemzetközi eseményen, amelyet a ndk-ban rendeztek az imperializmus neokolonialista politikájának formái és módszerei leleplezésére; látogatást tettek küldötteink a vietnami demokratikus köztársaságban és csehszlovákiában.

szolidaritási bizottságunk széleskörű nemzetközi tevékenységét jelzi, hogy jelenleg 39 külföldi testvér szervezettel és felszabadító mozgalommal van kapcsolatban. a többi szocialista ország szolidaritási bizottságával közös erőfeszítések jegyében rendszeresen részt veszünk évenkénti konzultatív találkozókon, így elküldjük szolidaritási mozgalmunk képviselőit az idén bukarestben sorra kerülő ilyen tanácskozásra. szélesednek kapcsolataink a fejlődő országokkal és a kapitalista országokban működő haladó mozgalmakkal is.

/folyt .köv ./
16.00/p

-40-

MA 1620

bb.50. a magyar .....1.folyt /p

a magyar szolidaritási bizottság fokozza a bizottságban résztvevő társadalmi szervezetekkel, mozgalmakkal kapcsolatos koordinációs tevékenységét. továbbra is első helyen foglalkozik az ikndokinaival kérdéssel, s ugyanakkor fokozott figyelemmel kíséri a közel-keleti, a fekete-afrikai és a latin-amerikai haladó erők mozgalmait. szorgalmazza a kapitalista országok szolidaritási szervezeteivel való újabb kapcsolatok felvételét is. a bizottság jövőre a harcoló nemzeti felszabadítási mozgalmaktól 15-20 ösztöndíjast fogad magyarországi képzésre, és továbbra is kiveszi részét a függetlenségi harcban megsebesült hazafiak gyógyításából. különböző idegen nyelvű kiadványok megjelentetésével és kiállítások rendezésével is előmozdítja a harcoló népek életének bemutatását hazánkban.

ifjúsági mozgalmunk képviselőjében beszámoló hangzott el az ülésen arról, hogy megkezdődtek a munkálati a kisz kezdeményezésére és támogatásával a vdk-ban egy ezer személyes szakmunkásképző intézet építésének.

a szolidaritási bizottság ülésén nyilatkozatot fogadtak el a chile népe iránti szolidaritás magyarországi akcióira vonatkozóan. a nyilatkozat hangsúlyozza:

- a magyar népet mélységesen felháborítja a chilei jobboldali katonai junta kegyetlen irtóhadjárata a chilei hazafiak ellen. a magyar szolidaritási bizottság - az mszmp állásfoglalásához csatlakozva - a világ valamennyi kommunistájával, a szocializmus, a haladás, a demokrácia minden hívével együtt felháborodását és tiltakozását fejezi ki a junta egyre fokozódó terrorja ellen. társadalmunk nevében követeljük: azonnal bocsássák szabadon Luis Corvalant s a kommunista, szocialista, radikális párti és más haladó gondolkodású chilei hazafiakat, haladéktalanul vessenek véget a chilei demokratikus erők elleni embertelen hajtóvadászatnak.

a dél-vietnamban törvénytelenül foglyul ejtett és börtönben sínylődő vietnami polgári személyek helyzetével kapcsolatban a bizottság állásfoglalása leszögezi:

/folyt köv ./
16.05/p

-41-

MA 1620

bb.50. a magyar .....2.folyt /p

- a saigoni kormányzat több, mint fél éve szakadatlanul elutasítja és sorozatosan súlyosan megsérti a vietnamra vonatkozó párizsi egyezménynek a foglyul ejtett és fogva tartott vietnami polgári személyekről rendelkező cikkelyeit. az egyezmények világosan előírják, hogy a két dél-vietnami félnek a tűzszünet érvénybe lépésétől számított 90 napon belül be kell fejeznie az elfogott polgári személyek átadását. a saigoni rezsim azonban - a hazai és a nemzetközi közvélemény mind jobban erősödő nyomása ellenére is - mindössze 1500 embert adott át az általa fogva tartott 200 ezer személy közül a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány képviselőinek.

- a magyar szolidaritási bizottság, teljes egyetértésben társadalmunk minden békeszerető tagjával, követeli a párizsi megállapodások maradéktalan betartását és azonnal megvalósítását. az egyesült államok és a thieu rendszer teljes felelősséggel tartozik azért a súlyos helyzetért, amelyet a vietnamra vonatkozó megállapodást lábbal tipró akciói idéztek elő. véget kell vetni a dél-vietnamban elfogott és fogva tartott vietnami polgári személyek életét fenyegető mindenfajta erőszaknak: a barbár kínzásoknak, a kegyetlen bánásmódnak, az emberi méltóság sorozatos és durva megsértéseinek. a saigoni kormányzatnak - a nemzetközi jognak és gyakorlatnak megfelelően - biztosítania kell az összeg foglyul ejtett és fogva tartott vietnami polgári személy azonnali szabadon bocsátását és átadását.

- a leghatározottabban követeljük, hogy a thieu kormányzat késedelem nélkül szüntesse meg a terrort, az elnyomást, számolja fel kegyetlen börtönrendszerét dél-vietnamban, tartsa tiszteletben és teljes egészében hajtsa végre a vietnamra vonatkozó párizsi megállapodás idevonatkozó cikkelyeit is - hangzik a nyilatkozat.

a szolidaritási bizottság úgy határozott, hogy meghívja tagszervezetei sorába a tesco külkereskedelmi vállalatot, amely a magyarországra érkező ösztöndíjasok ügyeivel foglalkozik. végül az ülés résztvevői fogadták a bangladesi béketanács küldöttségét.;mti/

15.15/p

NA 1620

--

-42-

a szerkesztőségek figyelmébe!

október 21-1 /vasárnap / 5.számú hírünket :
/szépitészkongresszus ../ teljes egészében

v i s s z a v o n j u k ./
v/mti/ --

bb.51. béketanács küldöttségének találkozója magyar újságírókkal
t tf/-mm/p zs hgy 1973. október 22.

újságírókkal találkozott hétfőn budapesten a bangladesi béketanács küldöttsége, amely a hazafias népfront és az országos béketanács meghívására tartozkodik hazánkban. beszámoltak a vendégek országunkban szerzett tapasztalataikról és hazájuk belpolitikai helyzetéről.

a delegáció vezetője, dr. badal rashid jogászprofesszor, a paraszt liga elnöke, az awami liga parlamenti képviselője elmondta, hogy itt tartózkodásuk során a vendéglátó mozgalmak és szervezetek vezetőivel beható eszmecserét folytattak banglades belső problémáiról és a közös érdekű nemzetközi politikai kérdésekről is. elmondták a delegáció tagjai egyebek között, hogy hazájukban nagy gondot fordítanak az oktatás megszervezésére, mert szükség van új káderekre bangladesben az életnek ugyszólván minden területén.

a delegáció véleménye szerint magyarország és banglades állami kapcsolatain túl nagy jelentősége van a két országban működő társadalmi szervezetek közötti érintkezésnek, kapcsolat-tartásnak. ennek egyik területe lehet, hogy diákok, újságírók és különböző szakemberek kölcsönös csere-utjaira kerüljön sor. a közvetlen érintkezés elősegítheti egymás jobb megismerését.

x x x

a dr. badal rashid vezette bangladesi delegációt hétfőn fogadta bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára./mti/

16.25/p

NA 1640

--

-43-

bb.52. nemcsak manöken alkatra - divatbemutató és sajtótájékoztató a fővárosi kézműipari vállalatnál

t ol/tr/p 1e hgy

1973. október 22.

e napokban uttoró jellegű divatbemutató sorozatot rendez a fővárosi kézműipari vállalat. a közép-és idősebb korosztály számára tervezett extra méretű modelleket vonultatják fel október 23-31 között naponta 15 órától a vállalat majakovszkij utcai kulturterében. a kollekción a télikabától a nagyesztélyig terjed, megtekintésére szívesen várnak minden érdeklődőt. a bemutatott modelleket a váci utcai „Charm” boltban árúsítják.

a nemcsak manöken alkatra „szabott”, bemutató sorozat ma vállalatnál már hagyományos őszi-téli szakmai napok programjába illeszkedik. az ez alkalomból tartott hétfői sajtótájékoztatón bossányi györgy igazgató elmondotta: ezekben a napokban várják a bel-és a külkereskedelem képviselőit, hogy megismertessék velük az 1974-re szóló ajánlatot. az évi egymilliárd forintos termelési értéket előállító, 13.000 dolgozót foglalkoztató vállalatnál már ugyanis kialakult szokás, hogy a negyedik negyedévben 80-85% százalékában „eladják”, az egész jövő évi kapacitást. a partnerek most válogathatnak a ruházati cikkek, cipők, bőrdíszmű-árúk, kisbutorok, lakásdíszítő elemek, játékok -és ajándéktárgyak bőséges kínálatában, hiszen a 36 szakmát „képviselő” fővárosi kézműipari vállalatnál mintegy hétezerféle termék készül.

az igazgató az 1973-as esztendő gyorsmárlegét is megvonta. elmondta, hogy a rekonstrukció jegyében új gépek egész sora állt munkába az idén, ; szolnokon 3, csongrádban 2, kisteleken és pástón 1-1 új üzemet avattak, s átadták rendeltetésének a vállalat új kistérségi üvegtechnikai üzemét is. két belvárosi mintaboltot nyitottak, már működik az új korszerű üzemorvosi rendelő, és pesterzsébeten, előreláthatólag november végén avatják az új rehabilitációs mintüzemet is.

az állami helyiipar e legnagyobb árutermelő vállalata az alapanyaggyártókkal és a kereskedelemmel bővülő kooperációkról adhat számot. ennek jegyében még ez idén a városház utcában a győri richards gyárral közösen megnyitnak egy „egyszer próbás”, finom-konfekció üzletet. /mt/

16.30/p

NA-16^w

--
-44-

bb.53. megkezdődött a magyar-szovjet együttműködési bizottság ülészsaka

t sl/gg/p 1e hgy

1973. október 22.

hétfőn délután a parlament delegációs termében megkezdődött a magyar-szovjet gazdasági és műszaki tudományos együttműködési kormányközi bizottság 13. ülészsaka. a két delegációt Lázár györgy, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke és mihail leszecsco, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese vezeti.

Lázár györgy, az mszmp központi bizottsága és a minisztertanács nevében üdvözölte a szovjet küldöttséget. hangsúlyozta, hogy országunk gazdasági fejlődésében kiemelkedő a magyar-szovjet kapcsolatok jelentősége, ezért a magyar párt és kormány az együttműködési bizottság munkáját is megkülönböztetett figyelemmel kíséri, hiszen e bizottság eddig is aktív tevékenységet fejtett ki kapcsolataink elmélyítéséért. - a mostani ülészsak jelentőségét növeli - mondotta - hogy ez nem sokkal követi a két ország kormányfőinek augusztusi megbeszélését, amelyen egy sor fontos kérdésben megállapodtak. más különböző szinteken is eredményesen tárgyaltak magyar és szovjet szakemberek s így egyre inkább kirajzolódik az 1976-80-as évek-re az együttműködés újabb lehetőségei. a miniszterelnökhelyettes meggyőződését fejezte ki, hogy a mostani ülészsak további segítségnyújt e nagyfontosságú munka folytatásához.

mihail leszecsco válaszbeszédében ugyancsak hangsúlyozta a két ország együttműködésének fontosságát. mint említtette, gazdasági kapcsolataink elmélyülését a külkereskedelmi forgalom dinamikus növekedése fejezi ki a legérzékenyebben. örvendésnek tartja, hogy a magyar-szovjet áruforgalom az idén már eléri a kétmilliárd rubelt, s a következő években további fejlődés várható. számolni lehet azzal, hogy 1975-re a két ország árucse-reforgalma eléri a 2,4-2,5 milliárd rubelt. külkereskedelmünk nagyságrendjét érzékelteve emlékeztetett arra, hogy a második világháború előtti években a szovjetunió teljes külkereskedelmi forgalma egymilliárd rubel körül mozgott. a mostani öt éves terv-időszakon túli együttműködésünk lehetőségeire utalva a szovjet miniszterelnökhelyettes azt a véleményét fejezte ki, hogy 1980-ra a magyar-szovjet külkereskedelmi forgalom elérheti, vagy legálábbis megközelítheti a négy milliárd rubelt. rámutatott, hogy e gyors előrehaladás feltétlenül megkívánja a kooperáció, a szakosítás, az ágazatok közötti együttműködés fokozását, további elmélyítését. mindez annál is inkább lehetséges, mert az 1976-80-a évi tervek koordinációja során már érvényesülhetnek a komplex program integrációs elvei. /folyt köv. /

16.40/p

-45-

NA-17^{ve}

bb.53. megkezdődött .....1.folyt /p

ezeknek az elveknek a jegyében tartja mostani ülészakát is az együttműködési bizottság, amely főként az ágazatok közötti szorosabb együttműködéssel, a tervekkoordinációs munka menetével foglalkozik.

mihail leszecska beszéde után megkezdtek a napirendi pontok tárgyalását. áttekintik az előző ülészakon hozott határozatok teljesítésének menetét; a két ország tervező szervei beszámolnak az 1976-80 évi népgazdasági tervek koordinációs munkáiról, majd a műszeripari, a vegyi-és kőolajipari-gépgyártási, a vegyipari és a petrokémiai munkacsoport számol be az együttműködés 1976-80 közötti bővítését célzó munkákról. megvitatják a műszeripari szakosítási egyezmény végrehajtásáról, a gumi-és műanyagfeldolgozó berendezések gyártásszakosításáról és gyártásának kooperációjáról, azolefin-egyezmény végrehajtásáról szóló jelentést, a lakk-és festékipari berendezések gyártásszakosítási és kooperációs megállapodás tervezetét, a műszaki gumiaruk gyártásszakosítási egyezményének előkészületeit.

az állandó munkacsoportok és a műszaki-tudományos együttműködési állandó albizottság beszámolnak arról, hogyan halad a műszaki-tudományos együttműködés a szinesfém-kohászatban, a vas-kohászatban, a könnyűiparban, a műszergyártásban, az automatikai eszközök és irányítási rendszerek területén, s megvizsgálják az együttműködés további tökéletesítésének, fejlesztésének lehetőségeit is.

külön napirendi pontként tárgyalják a két ország külkereskedelmi minisztériumának beszámolóját az 1973 évi árucserreforgalmi jegyzőkönyvben foglaltak teljesítésének menetéről. /mti/

--

bb.54. a szabó ervin könyvtár

gg/p zs hgy

1973. október 22.

felújított 19-es kerületi könyvtára / xiii. kerület, józsef attila tér 4./ ismét várja olvasóit./mti/

17.15/p

--
-46-

NA 17⁰⁰

bb.55. ritka vadászsákmány

vid/p fm hgy

1973. október 22.

ritka vadászsákmánnyal büszkélkedhetik nagy lajos kumadacsi erdész. vasárnapi cserkésző útján hatalmas vadkant terített le, amelynek súlya 2 mázsa, agyarának hossza pedig 22.5 centiméter. külön érdekessége a trófeának, hogy a nagyagyar mellett a kisagyar is szinte példátlan méretű: 18 centiméter hosszú, ami a trófeát kétszeresen jogosítja az aranyéremre./mti/

--

bb.56. szurdi istván hazaérkezett brno-ból

i ni/mm/p ie hgy

1973. október 22.

hétfőn hazaérkezett szurdi istván belkereskedelmi miniszter brnoból, ahol résztvett az inteco, 73 kereskedelemtechnikai kiállításon./mti/

--

bb.57. magyar-osztrák vegyesbizottsági tárgyalások

mm/p ie hgy

1973. október 22.

kezdődtek hétfőn a külkereskedelmi minisztériumban a két ország közötti gazdasági, ipari és műszaki együttműködésről./mti/

--

bb.58. befejeződött a bolgár kultúra hónapja

mm/p hi hgy

1973. október 22.

befejeződött a bolgár kulturális központ és az építőipari szállás kulturális egyesülete szervezésében rendezett bolgár kultúra hónapja. az eseménysorozat 34 rendezvényén - irodalmi, zenei esteken, baráti találkozókra és kiállításokra - összesen tízezeren vettek részt. hétfő este a záróünnepségen szvitlozar vasilev, a bolgár kulturális központ igazgatóhelyettese mondott köszöntőt, majd a bolgár „szlavia”, énekkar adott műsort. /mti/

--

17.55/p

-47-

NA 18⁰⁰

bb 59. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától
18.00 óráig

um hgy

1973. október 22.

26. a cern vezérigazgatója
27. csehszlovák - magyar hangszerkiállítás
28. szot küldöttség luxemburgba
29. vegyipari kgst ülészek
30. magyar-vietnami kulturális együttműködési terv
31. pályázat külföldi ösztöndíjakra
32. fásítás
33. zajmérés szabványosítása
34. szovjet vízügyi küldöttség
35. győr megyei képviselők tanácskzása
36. halászkok
37. lebontják a kalyibákat
38. belga szocialista párt küldöttsége
39. liszt ferenc emléktábla
40. magyar zenei siker
41. bővült a kórház
42. fővárosi tanács ülése
43. szíriai népi táncegyüttes
44. könnyűipari kgst tárgyalások
45. onkológus kongresszus
46. ételmérgezés
47. újságíró stúdió
48. pécsi rendező a szovjetunióban
49. szavalóverseny
50. szolidaritási bizottság ülése
51. bangladesi béketanács küldöttsége
52. kézműipari vállalat divatbemutatója
53. magyar-szovjet együttműködési bizottság ülészaka
54. szabó ervin könyvtár közleménye
55. ritka vadászszákmány
56. szurdi hazaérkezett
57. magyar-osztrák vegyesbizottsági tárgyalások
58. a bolgár kultúra hónapja
59. hírjegyzék

--

- 48 -

18.10/u

NA 182a

bb 42. a szerkesztőségekfigyelmebe!

a mai bb 42-es számú hírünkhöz /ülést tartott a fővárosi tanács/ az alábbi kiegészítést adjuk:

a fővárosi tanács ülésén megtárgyalt napirendek után szép-völgyi zoltán tanácselnök ismertette, hol tartanak az ideai kiemelt fejlesztési feladatok teljesítésével. elmondta, hogy a 8.770 célcsoportos lakásnak több mint háromnegyed részét szeptember végéig átadták, s az év hátralévő részében sor kerül a fennmaradó lakásszám átadására is. a kapcsolódó létesítmények körében a célcsoportos kategóriában előirányzott 50 iskolai tanterem elkészült. a tervezett 1374 óvodai helyből azonban csak 300 valósult meg szeptember 30-ig. a fővárosi tanács illetékes vezetői tárgyaltak a kivitelező vállalatokkal. a tanácsi építőipari vállalat és a 43-as számú állami építőipari vállalat azt ígérte, év végére befejezi a rá háruló óvodaépítési feladatokat. a bölcsődéknél is hasonló a helyzet. a tervezett 520-ból az év első háromnegyed részében csak 180 férőhely készült el.

a kereskedelem hálózatfejlesztési tervében idén 11.500 négyzetméter alapterületű üzlet szerepel. ebből 6.100 négyzetmétert adtak át. az örmezői 1200 négyzetméteres abc-áruház - melyet a budapesti lakásépítő vállalat épít - nem lesz kész az idén. zuglóban hasonló nagyságú abc áruház befejezése is kétséges, de az erők összpontosításával ez a terv még megvalósítható. viszont több, tervben felüli élelmiszeráruház építése folyamatban van, s a fém munkás vállalat a 43-as építőipari vállalattal közösen az év végéig rákospalotán felépít egy 2.800 négyzetméteres vásárcsarnokot. az egyéb szolgáltató létesítmények terv szerinti elkészülése reálisnak látszik. mindezek mellett kerületi, vállalati összefogásból is épülnek gyermekintézmények és különböző üzletek.

a közlekedés területén év végére elkészül a kvass^{ay} uti átépített csomópont, üzembe helyezik a kis földalatti, október végén - fél évvel a kitűzött határidő előtt - átadják a forgalomnak a fehérvári utat. december végére, ugyancsak fél évvel hamarabb, kész lesz a csömöri uti felüljáró. határidőre - az esztendő végére - elkészül az ujjpatai lakótelepet a millenniumi földalattival összekötő új villamosvonal is. a kormány a közelmúltban ismételten a főváros segítségére sietett, így a pótlólag kapott 150 millió forintból gyorsabban haladhat az elhanyagolt villamosvágányok felújítása.

/folyt.köv./

- 49 -

18.35/um

NA 182a

bb 42./szerk,figy. ülés tartott ...folyt./um

a párhatározat és a kormányrendelet nyomán igen megnövekedett az üzemek és intézmények igénye a magánérs telepszerü lakásépítéshez szükséges területek iránt. a fővárosi tanácsnak az ilyen területek előkészítésére, közművesítésére, a kapcsolódó létesítmények felépítésére - saját fejlesztési alapjából - 1,2 milliárd forint áll rendelkezésre, de a már engedélyezett építkezésekhez még legalább 100 millió forintra lenne szükség. a vállalatok eddig körülbelül 5000 lakás felépítéséhez szükséges területre nyújtottak be igényt. az igények kielégítése érdekében több intézkedésre kerül sor. mindenekelőtt felülvizsgálják, hogy a következő években hol lehetne még kisebb-nagyobb területeket biztosítani a munkáslakás-építkezésekhez. a kerületi tanácsoknak is fel kell mérniük, hogy a budapesti üzemek, intézmények, szövetkezetek milyen módon és mértékben kívánják segíteni dolgozóik lakásépítési törekvéseit.

a minisztertanácsnak a közelmúltban hozott népesedéspolitikai határozatával kapcsolatban a tanácsnak is igen jelentős feladatai vannak. a végrehajtó bizottság megvizsgálta, hogyan lehetne az óvodai férőhelyeket még tovább növelni. a születések számának várható növekedése nyomán például területet, építési terveket és kapacitást kell biztosítani a következő években. /mti/

--

bb.60. időjárásjelentés

mm/p hgy

1973. október 22.

hüvös ,szeles idő.

várható időjárás kedd estig :felhőátvonulások,néhány helyen kisebb futózáporral.az élénk,helyenként erős északi,északnyugati szél lassan tovább mérséklődik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 6-11 fok között ./mti/

--

19.00/p

-50-

NA 19¹⁵

bb.61. a kecskeméti katona józsef színház bemutatója budapesten

t nn/mm/p zs hgy

1973. október 22.

a budapesti művészeti hetek alkalmából hétfőn este mutatkozott be a fővárosi operettszínházban a kecskeméti katona józsef színház együttese.tolmácsolásukban shakespeare troilus és cressida című kétrészes színművét tekinthették meg a nézők, ruz józsef rendezésében.a díszleteket csányi árpád,a jelmezeket pedig pös éva tervezte.a főbb szerepeket szakács eszter, farádi istván, uri istván,kalmár zsuzsa és biluska annamária játszotta./mti/

--

bb.62. vacsora a szovjet küldöttség tiszteletére

t sl/p mm hgy

1973. október 22.

Lázár györgy ,a minisztertanács elnökhelyettese,az országos tervhivatal elnöke hétfő este a duna intercontinental szállóban vacsorát adott a mihail leszcsko miniszterelnök-helyettes vezetésével hazánkban tartozkodó szovjet küldöttség tiszteletére.

a vacsorán részt vett dr.biró józsef külkereskedelmi ,dr. szekér gyula nehézipari miniszter, huszár istván államtitkár, az országos tervhivatal elnökének első helyettese,dr.jávor ervin,az országos tervhivatal elnökhelyettese,dr.szita jános miniszterhelyettes,a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának vezetője, valamint v.j. pavlov,a szovjetunió budapesti nagykövete is./mti/

--

vbb.63. belpolitikai híreink jegyzéke zárásig

p hgy

1973. október 22.

60. időjárásjelentés

61. kecskeméti színház bemutatója

62. vacsora a szovjet küldöttség tiszteletére.

63. hírojegyzék.

pótlás a 42-es számú hirhe z /fővárosi tanács ülése./

/mti/

--

21.15/p

-51-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő : burján sándor
ügyeletes szerkesztő : koncz antal
szerkesztő: halasi györgy

NA 21¹⁵